Webinar 1: Introduksjon

Gi data mening!

Data for bedre beslutninger

Data for bedre beslutninger

Gi data mening – Webinar serie

Introduksjon

Hvor finner jeg nyttige data

Dypere forståelse SPC

Datadrevet samtale og beslutning

Sammenstilling av data og benchmarking

Mål og måltavler

Tilpasset

Anbefaler at du deltar på **Introduksjon** før du deltar på øvrige webinarer

Øvrige webinarer kan du ta i valgfri rekkefølge☺

Velkommen til webinar!

Noen tips til Teams møtet

- Møtet blir tatt opp. Smil til kamera☺!
- Ha mikrofonen **AV**
- Ha veldig gjerne kamera **PÅ**

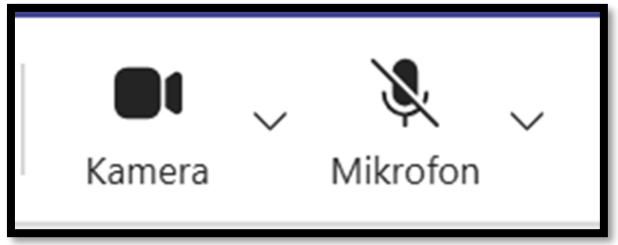

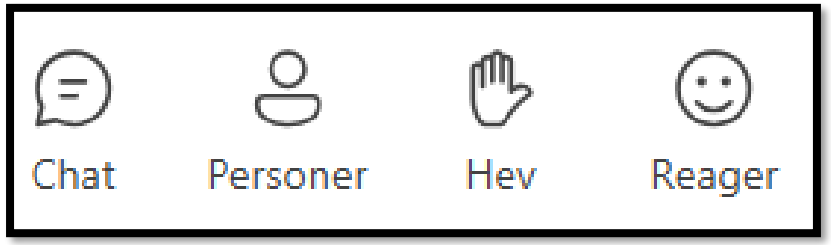

Ideoverføring fra «Making data count» National Health Service (NHS) England

Hva er initiativet Gi data mening?

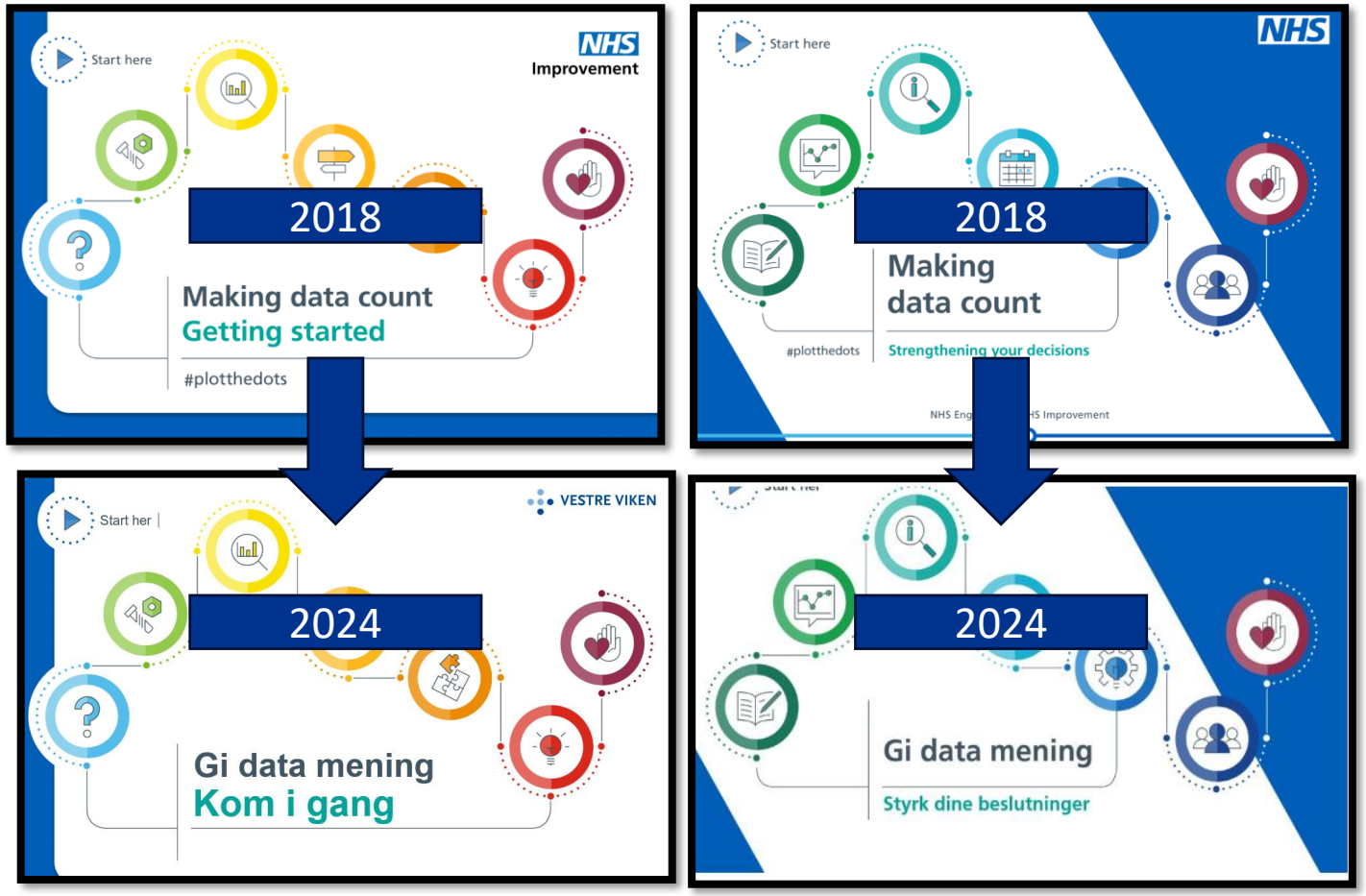

Gi data mening! - Vestre Viken HF

Forklare:

Faren ved å stole på trafikklys rapporter for beslutningstaking

Introdusere:

Statistisk prosesskontroll (SPC) og kontrolldiagrammer

Gi råd:

Hvordan reagere og handle på ulike typer variasjon

Vise:

Hvordan presentasjon av data kan påvirke beslutningstaking

Gi:

Tips til bedre bruk av data – Gi data mening!

Introduksjon i Norge på Nasjonal Pasientsikkerhetskonferanse november 2024

Første test i Norge: 100 deltakere på parallellsesjon 2024…
…og 85 deltakere på parallellsesjon 2025

Samantha Riley, Director of Making Data Count
National Team for Intensive Support – Chief Operating Officer Directorate NHS England

Del av helhetlig, proaktiv og integrert virksomhetsstyring på alle nivåer

Datadrevet virksomhetsstyring for planlegging, oppfølging, endring og utvikling!

Gi data mening!

Ideoverføring fra NHS England
Making Data Count
(VVHF + SSHF + HSØ)

«Endre tankesett
Endre samtalen
Forbedre tjenesten»

OMRÅDER å ta tak i

- **Kompetanse og opplæring SPC**
- **Indikatorer og rapporter som SPC**
- **Strukturer og prosesser for bruk av SPC**
- **Kommunikasjon og tilgjengelighet**

Tjeneste-innovasjon

Arbeid pågår!

Får vi det til?

Før vi begynner…

Her er noen JA/NEI spørsmål til DEG

- Vet du ha hva SPC er?
- Har du brukt et run diagram?
- Har du brukt et kontrolldiagram?
- Har du brukt SPC i forbindelse med forbedringsarbeid?
- Har du brukt SPC til planlegging, oppfølging og forbedring for god virksomhetsstyringen?

- Svar i Poll på skjermen/i chat etter hvert som spørsmålene dukker opp

Advarsel!
Denne presentasjonen kan endre tankesettet ditt…

Gi data mening!

Fra topunkts sammenligninger til tidsserier med statistisk tolkning alle kan forstå

Hvordan vi framstiller og snakker om våre data har stor betydning for våre beslutninger og handlinger

	TOTALT			MEDISINSK AVDELING			NEVROLOGISK AVDELING			KIRURGISK AVDELING		
	Denne mnd	Forrige mnd	Hittil i år	Denne mnd	Forrige mnd	Hittil i år	Denne mnd	Forrige mnd	Hittil i år	Denne mnd	Forrige mnd	Hittil i år
Dagskift	104	80	99	101	79	104	96	86	87	94	101	104
Nattskift	94	70	101	105	104	93	72	97	100	85	94	71
Syke-fravær	20	39	24	30	36	32	39	29	38	27	37	28
Vakans	23	35	35	39	37	37	26	39	21	39	30	21

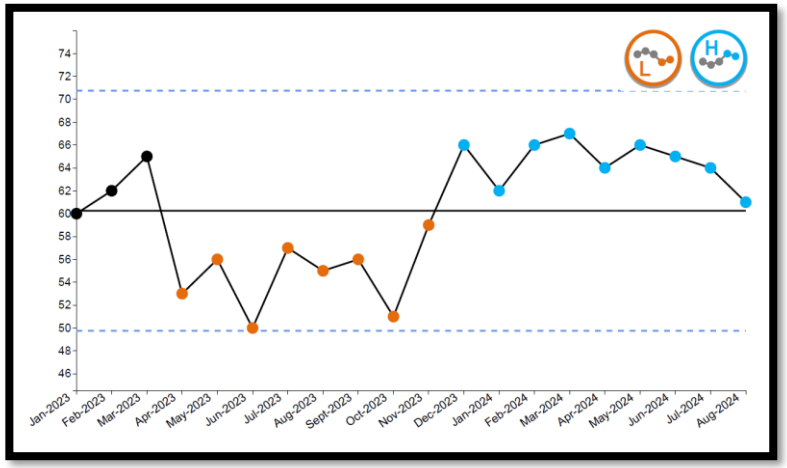

...det er som å skru på lyset så jeg kan se dataene mine...

Hvordan viser vi i dag tjenestene vi leverer?

Helseforetak / sykehus	Ventetider hittil i år			Prosentvis endring hittil i år 2023 - 2024			
	52,0	49,4	31,6	Liggedøgn		Polikliniske opphold	
	VOP			VOP	BUP	VOP	BUP
Akershus universitetssykehus HF	64			-0,7 %	-1,5 %	5,0 %	-4,7 %
Oslo universitetssykehus HF				1 %	-14,1 %	0,9 %	3,1 %
Sykehuset i Vestfold HF				%	-23,8 %	2,9 %	-1,3 %
Sykehuset Innlandet HF					17,8 %	-3,4 %	4,8 %
Sykehuset Telemark HF					-1,5 %	8,0 %	-1,0 %
Sykehuset Østfold HF					-15,2 %	-4,9 %	3,5 %
Sørlandet sykehus HF					-1,7 %	-2,8 %	18,2 %
Vestre Viken HF					-30,5 %	-1,2 %	3,0 %
Helse Sør-Øst RHF					-0,8 %	2,6 %	
Helse Sør-Øst Foretaksgruppen				%	-6,7 %	0,4 %	2,1 %
Diakonhjemmet Sykehus				,0 %		1,3 %	36,8 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	60,0			4,1 %		10,8 %	-15,7 %
Helse Sør-Øst inkl. private ideelle sykehus	54,0	46,4	32,2	2,9 %	-6,7 %	1,4 %	2,0 %

Hvordan topunkt sammenligning, farger, symboler og kommentarer påvirker våre beslutninger og handlinger

Betydningen av peke på fokus

Indikato ver 92 %

Sep i fjor	Okt i fjor	Nov i fjor	Des i fjor	Mai i år	Trend	Trend	Hva gjør jeg?
92,3	91,1	90,2	93,	92,8	↓	-0,4	?

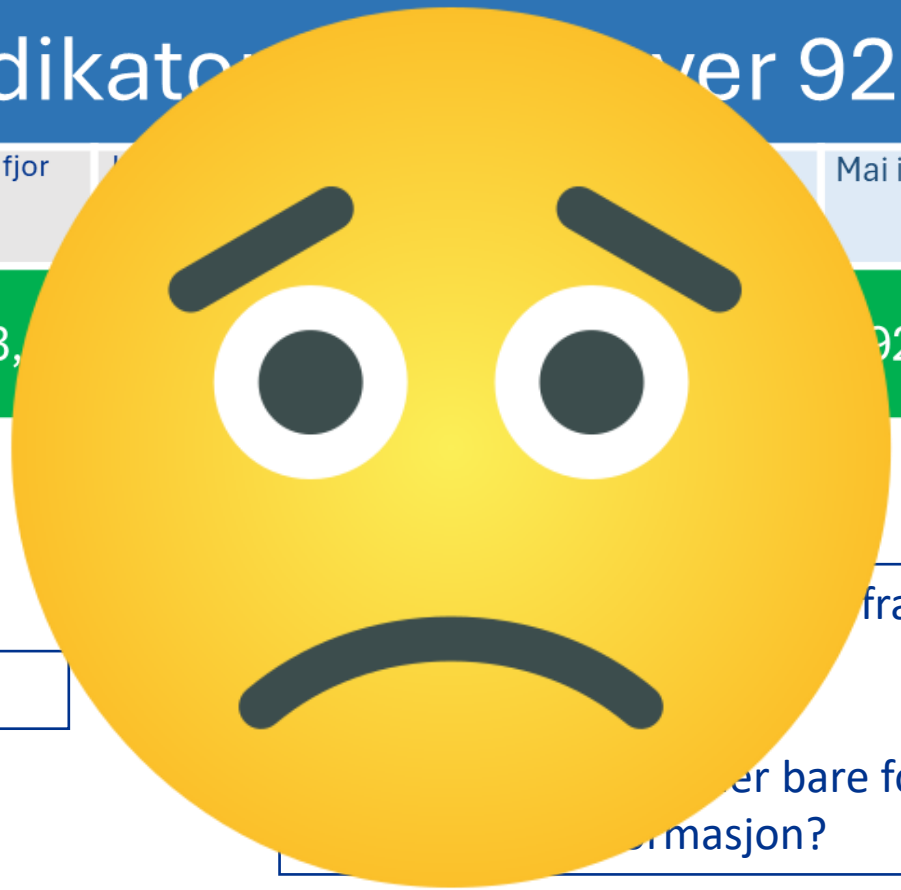

Trend

En måneds trend…

fra 93,2 til 92, 8

er bare forstyrrende
rmasjon?

Hvordan beskriver vi i dag tjenestene vi leverer?

En liten n .21% i år

Forl i år

Ytelse forve l 79 % i juli

Hva er det neste tallet – å sammenligne to punkter

Ulike måter å presentere data

Spagettidiagram/bånddiagram – hva er din beslutning og hva gjør du nå?

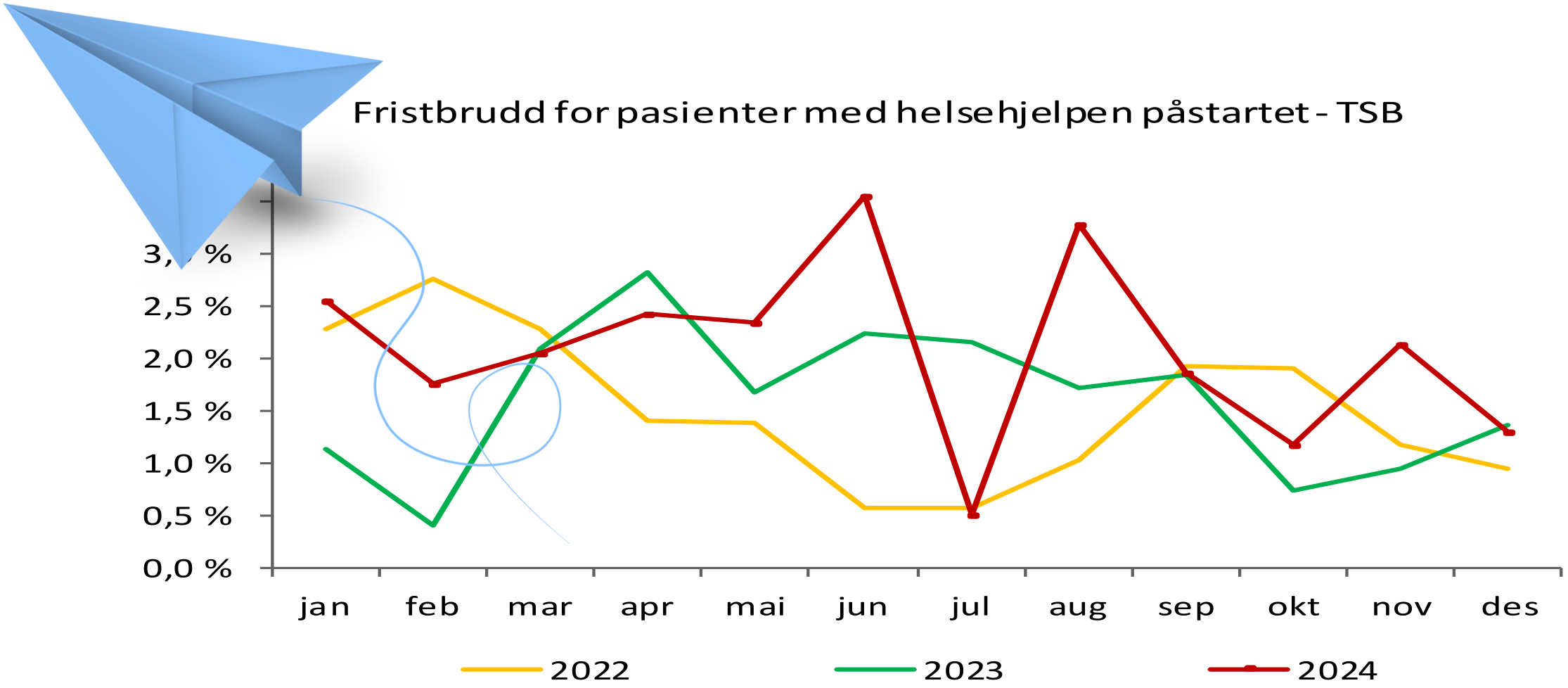

Ulike måter å presentere data

Tabeller – hva er din beslutning og hva gjør du nå?

Gjennomsnittlig ventetid

Ventetiden skal ikke øke sammenliknet med 2024	Gjennomsnitt hele 2024				Hittil i år Jan 2025				Endring i prosent 2024 til 2025			
	Somatikk	VOP	BUP	TSB	Somatikk	VOP	BUP	TSB	Somatikk	VOP	BUP	TSB
Akershus universitetssykehus HF	74,3	64,0	48,0	25,1	64,7	65,7	49,8	31,1	-12,8 %	2,7 %	3,7 %	24,1 %
Oslo universitetssykehus HF	69,4	51,3	54,7	31,6	69,2	54,7	53,6	34,7	-0,2 %	6,6 %	-1,9 %	9,8 %
Sunnaas sykehus HF	53,6				45,7				-14,7 %			
Sykehuset i Vestfold HF	84,5	47,7	34,5	29,1	75,9	49,6	35,3	30,7	-10,2 %	4,0 %	2,2 %	5,4 %
Sykehuset Innlandet HF	78,6	43,9	49,9	29,4	82,9	40,6	49,9	33,9	5,5 %	-7,5 %	-0,1 %	15,0 %
Sykehuset Telemark HF	78,3	67,6	43,0	31,3	69,4	56,7	47,1	23,5	-11,3 %	-16,2 %	9,4 %	-24,9 %
Sykehuset Østfold HF	87,8	55,3	51,8	21,8	67,7	56,4	55,4	24,8	-22,8 %	2,0 %	6,8 %	13,5 %
Sørlandet sykehus HF	81,3	47,3	52,3	27,0	90,2	50,7	52,5	26,0	10,9 %	7,3 %	0,4 %	-3,6 %
Vestre Viken HF	75,7	44,8	39,5	29,6	78,1	46,5	36,0	28,5	3,1 %	3,9 %	-8,9 %	-3,7 %
Helse Sør-Øst Foretaksgruppen	78,0	53,0	46,9	27,3	74,8	52,6	47,5	29,3	-4,1 %	-0,6 %	1,3 %	7,6 %
Betanien Hospital	97,0				103,8				7,0 %			
Diakonhjemmet Sykehus	66,2	43,0	41,7	30,8	67,7	54,5	44,0	34,2	2,1 %	26,6 %	5,5 %	11,2 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	96,6	60,0	37,8	40,4	99,4	58,7	39,9	35,0	2,8 %	-2,1 %	5,4 %	-13,5 %
Martina Hansens Hospital	61,6				65,3				6,0 %			
Revmatismesykehuset	37,6				44,6				18,9 %			
Helse Sør-Øst inkl. private ideelle sykehus	78,5	54,0	46,4	32,2	75,3	55,1	47,1	30,8	-4,1 %	2,0 %	1,5 %	-4,3 %

?

Hvordan presentasjon av data kan påvirke samtalen og beslutningen

Samme data – ulike historier

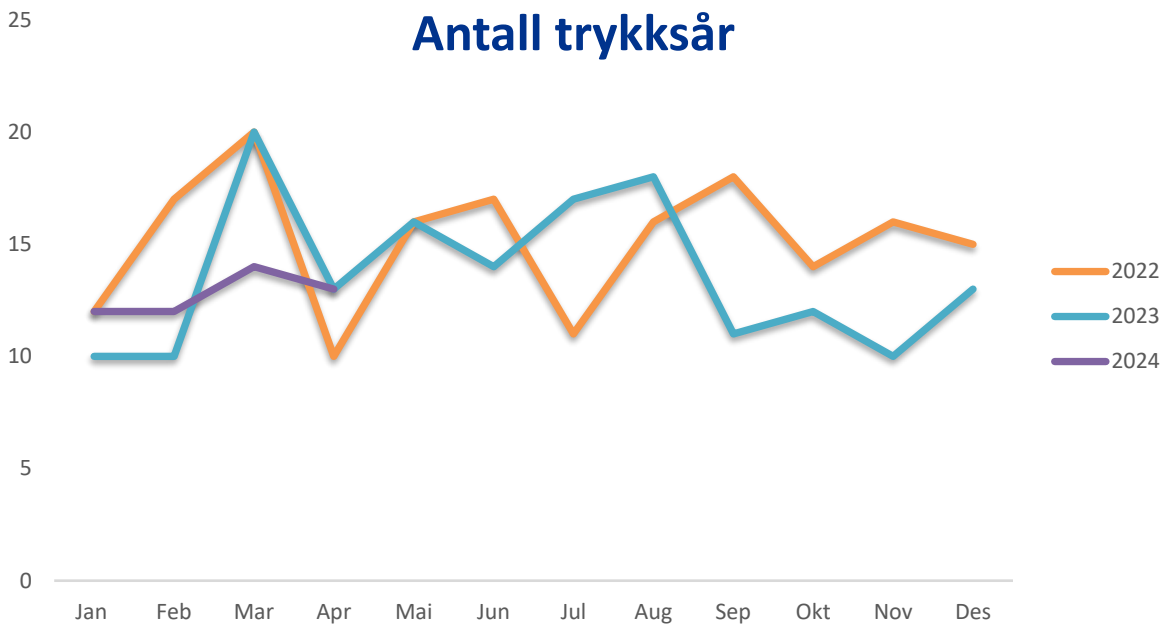

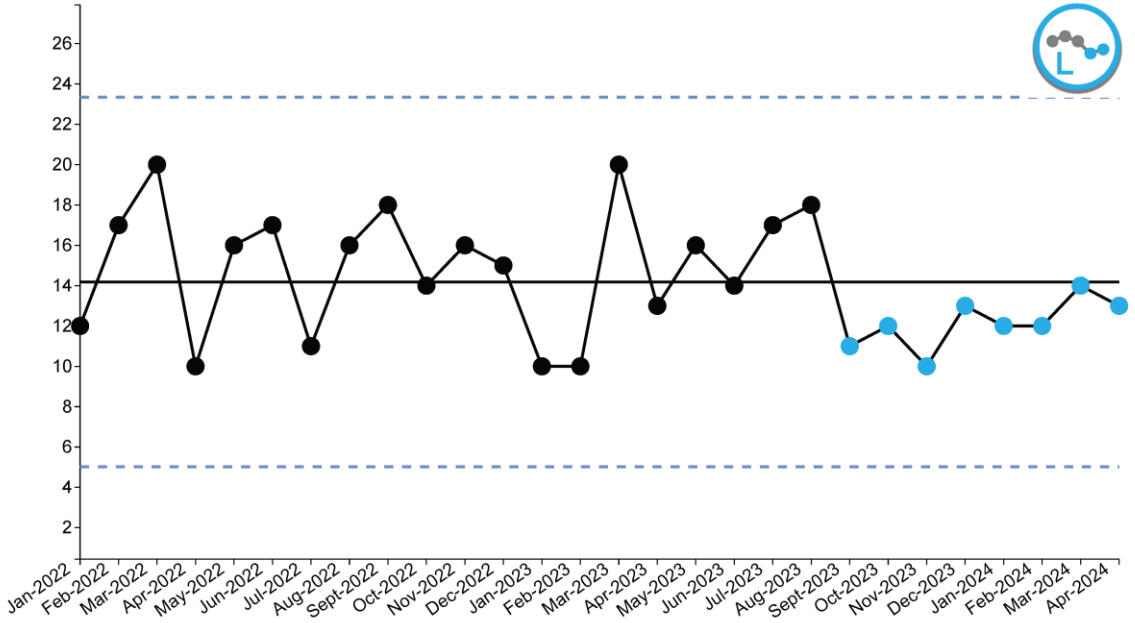

Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	År
12	17	20	10	16	17	11	16	18	14	16	15	2022
10	10	20	13	16	14	17	18	11	12	10	13	2023
12	12	14	13									2024

Hvordan presentasjon av data kan påvirke samtalen og beslutningen

Samme data – ulike historier

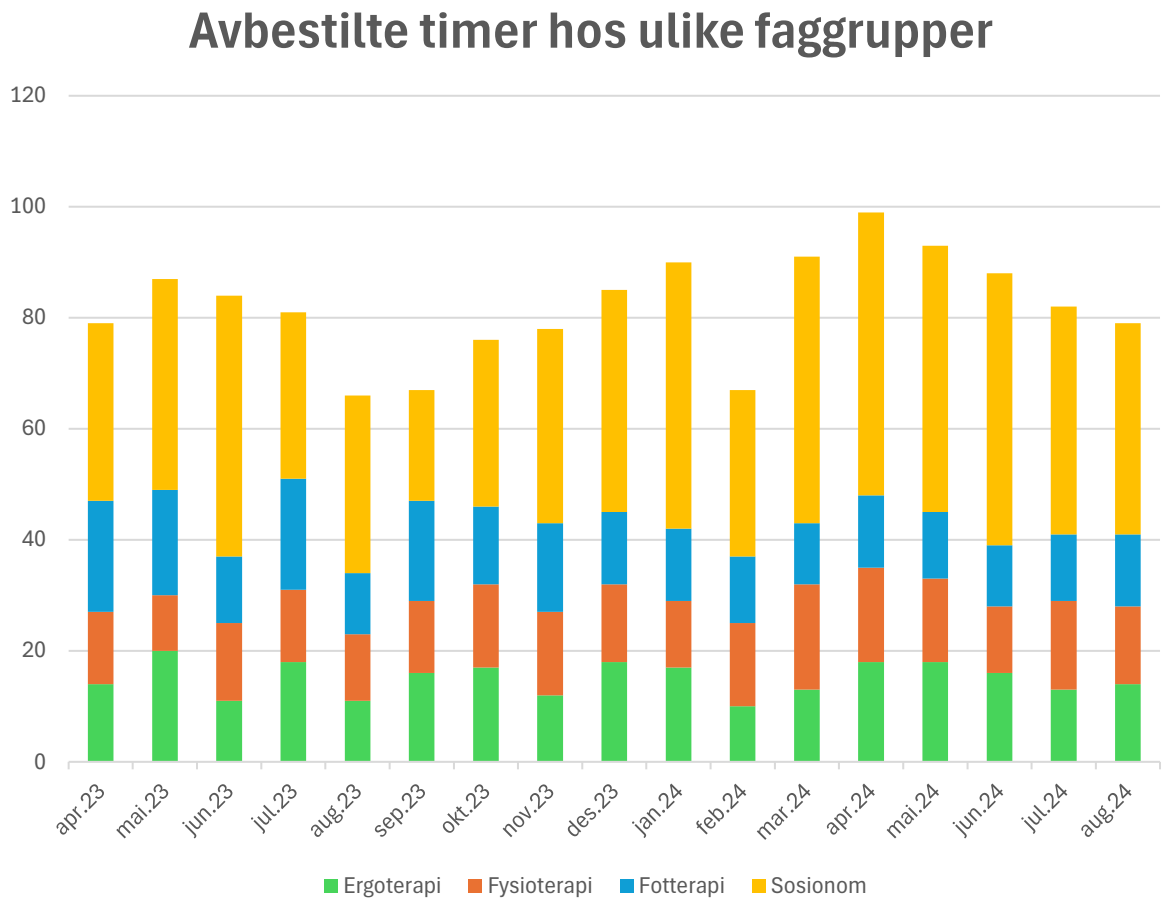

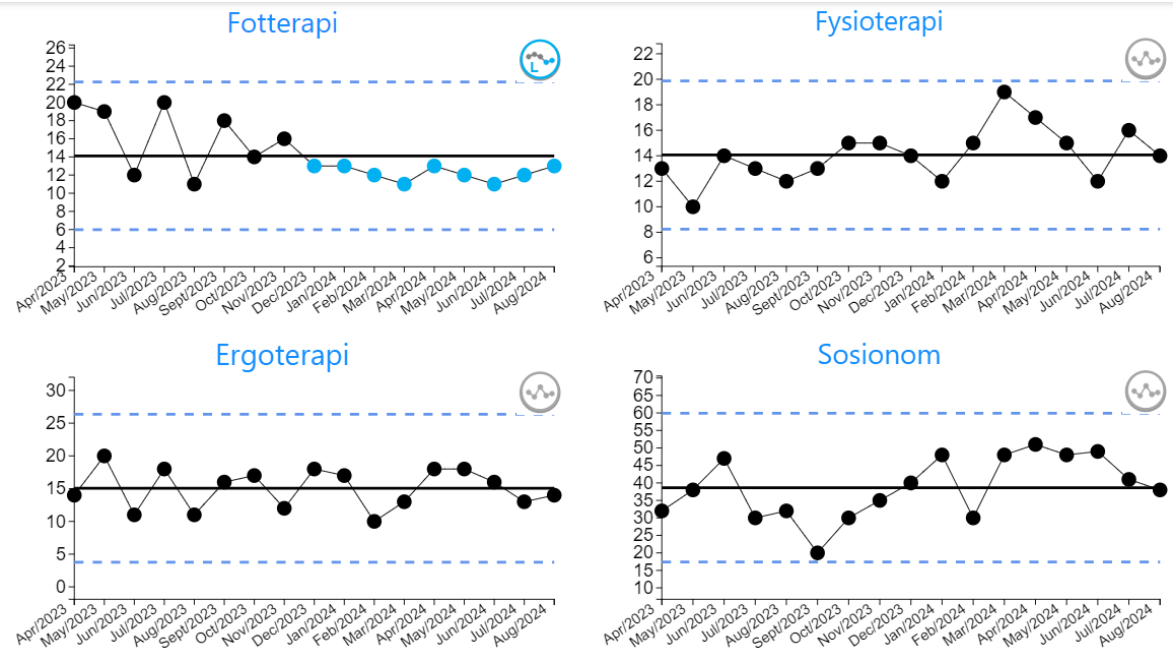

Ulike måter å presentere data

Tabeller med trafikklys – hva er din beslutning og hva gjør du nå?

Samtale terapi	Mål	apr.24	mai.24	jun.24	jul.24	aug.24	sep.24	okt.24	nov.24	des.24	jan.25	feb.25
Andel oppfølging til tid	>=95%	98,5 %	98,5 %	98,4 %	99,0 %	100 %	98,7 %	97,6 %	98,9 %	97,8 %	100 %	97,8 %
Andel digital oppfølging	>=75%	87,8 %	87,4 %	84,4 %	86,3 %	84,1 %	83,3 %	80,9 %	75,0 %	79,4 %	81,1 %	81,2 %
Avsluttet innen 3 mnd	>50%	54,8 %	56,0 %	52,2 %	59,3 %	57,0 %	54,0 %	55,3 %	56,0 %	53,0 %	55,3 %	54,8 %
Andel ikke møtt	<=10%	4,0 %	2,0 %	2,3 %	4,0 %	4,2 %	3,0 %	4,1 %	1,9 %	1,7 %	3,1 %	3,4 %

Ulike måter å presentere data

SPC diagrammer – hva er din beslutning og hva gjør du nå?

Andel oppfølging til tid

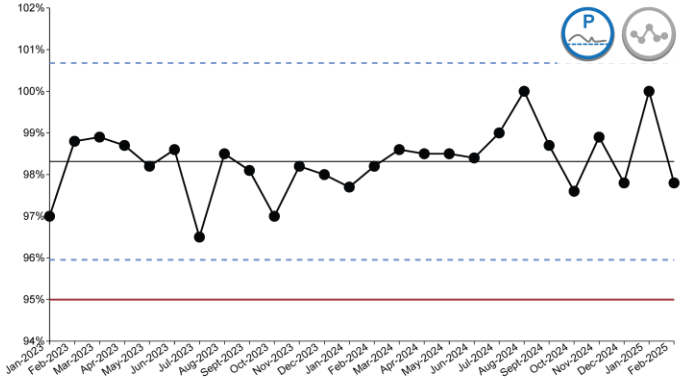

Andel avsluttet innen 3 mnd

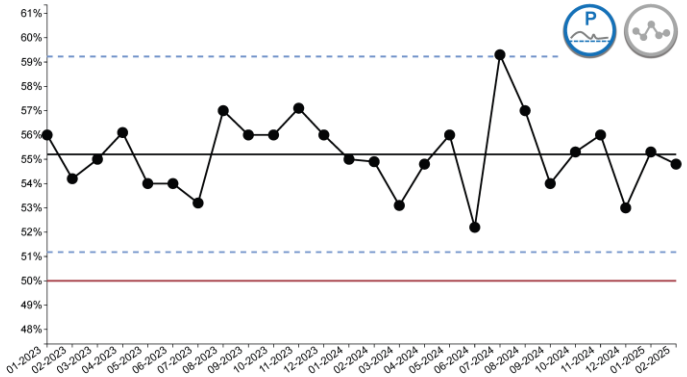

Andel digital oppfølging

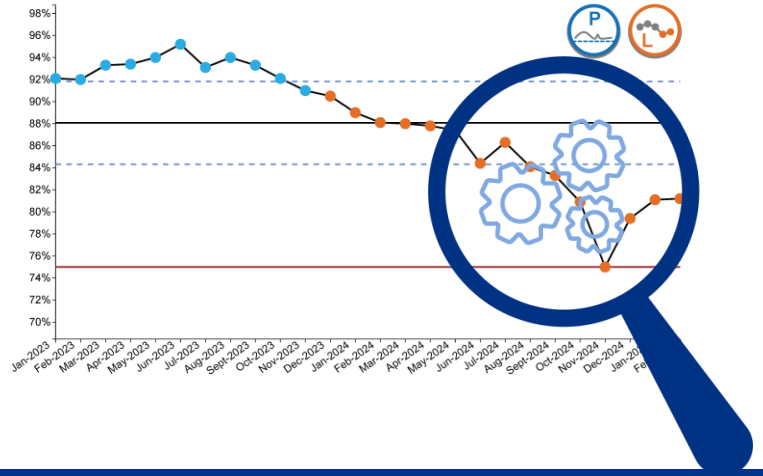

Andel ikke møtt

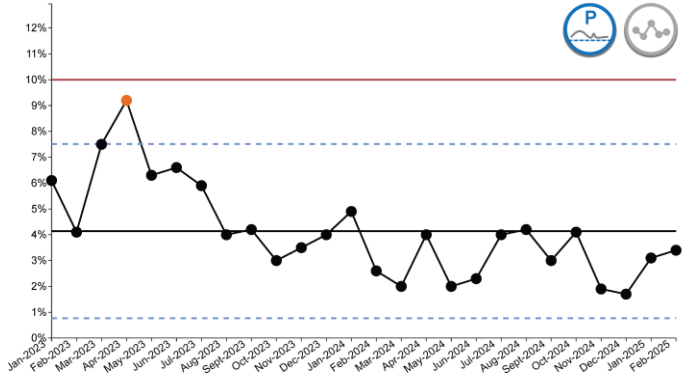

Ulike måter å presentere data

Trafikklysrapport – hva er din beslutning og hva gjør du nå?

	Sep i fjor	d	Hva gjør jeg?
Kardiologi	92,5	1,3	?
Gastrokirurgi	75,5	0,9	?
Gynekologi	92,3	0,4	?
Revmatologi	79,4	0,1	?

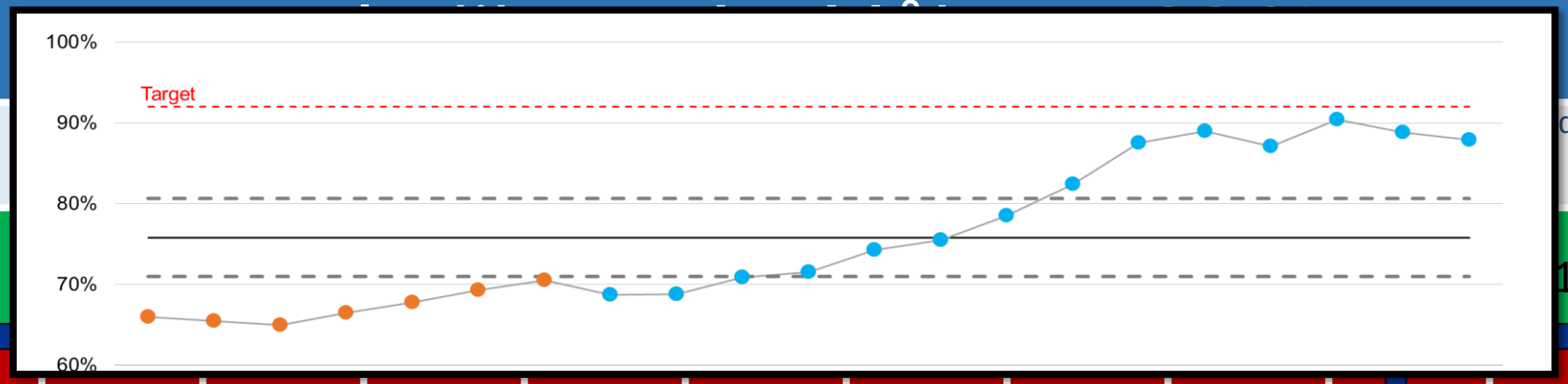

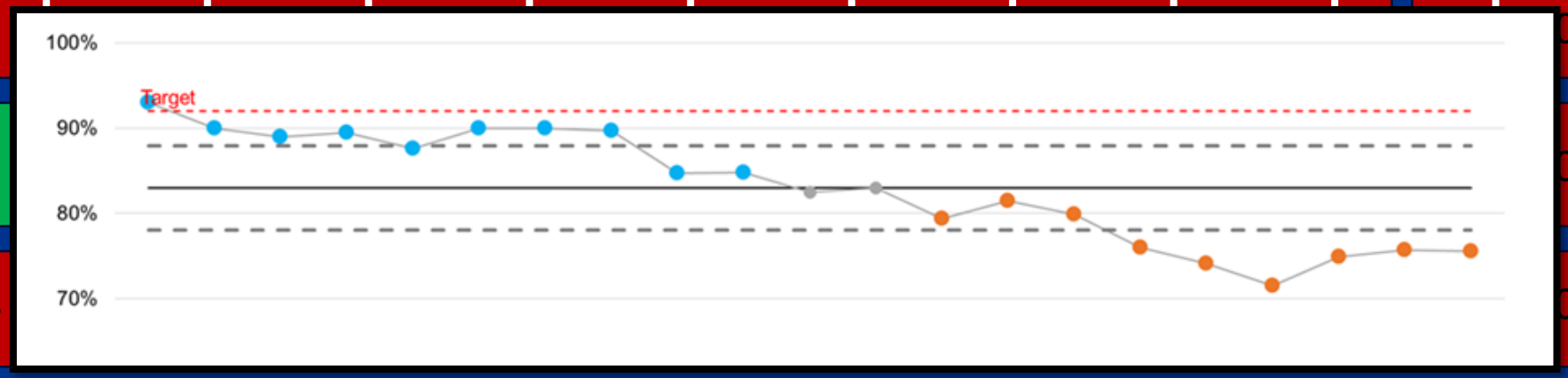

Eksempel oppfølging av antall alvorlige hendelser

Alvorlige hendelser – Run diagram

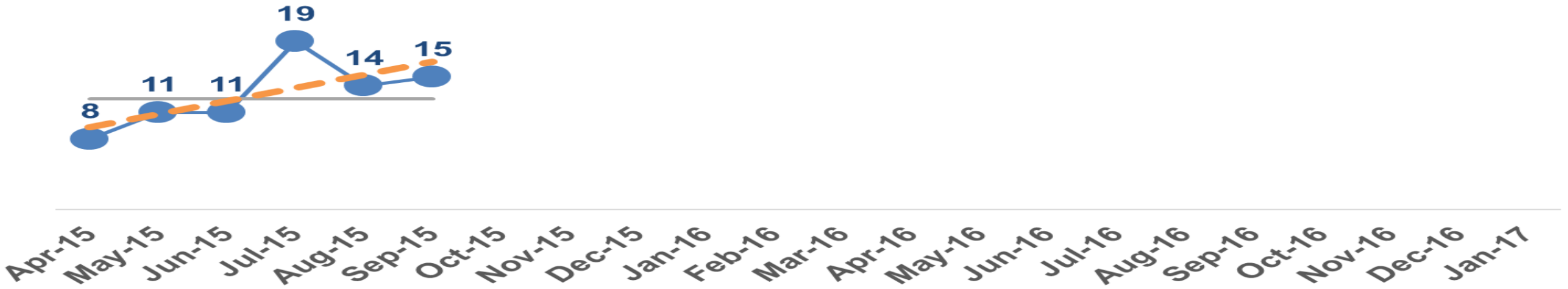

Hva vil en linjær trend linje vise? Hva er ditt inntrykk – økning, reduksjon eller ingen endring?

Eksempel oppfølging av antall alvorlige hendelser

Alvorlige hendelser – Run diagram

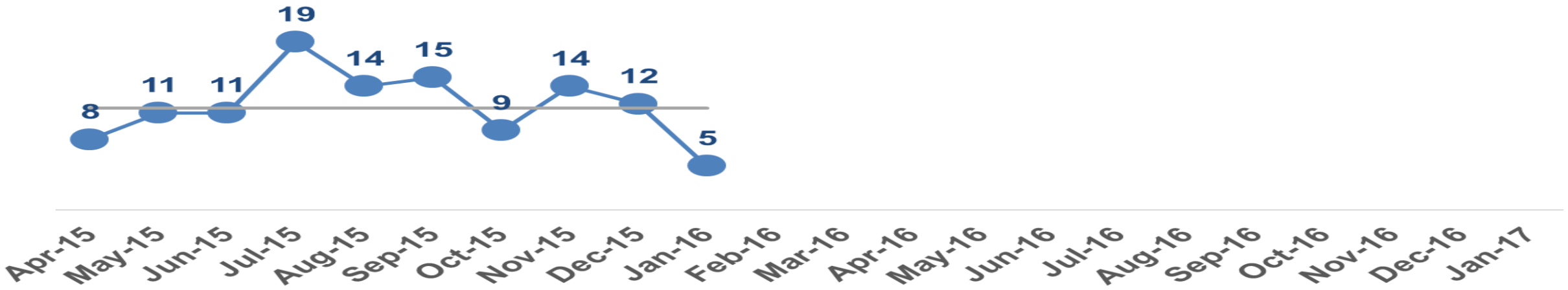

Laveste verdi hittil – rekord!
Har det skjedd en forbedring?

Eksempel oppfølging av antall alvorlige hendelser

Alvorlige hendelser – Run diagram

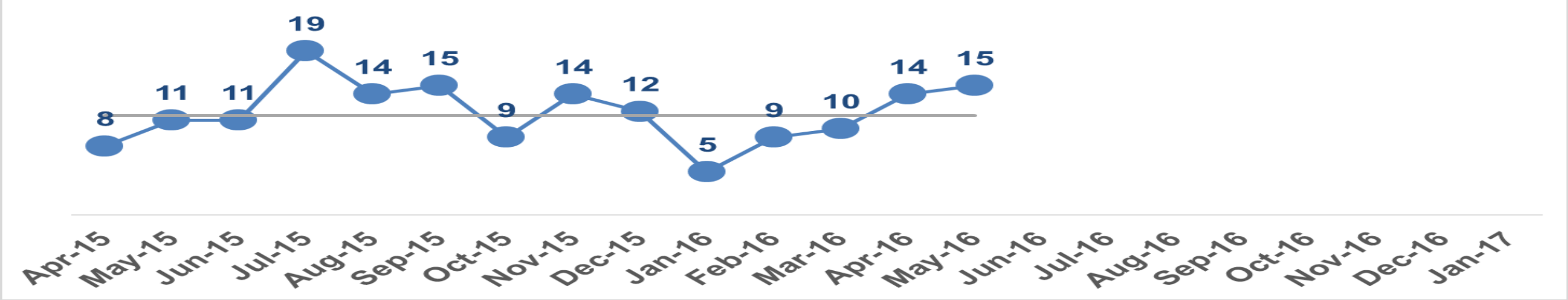

Negative utvikling fem måneder på rad.
Har det skjedd en forverring?

Eksempel oppfølging av antall alvorlige hendelser

Alvorlige hendelser – SPC diagram

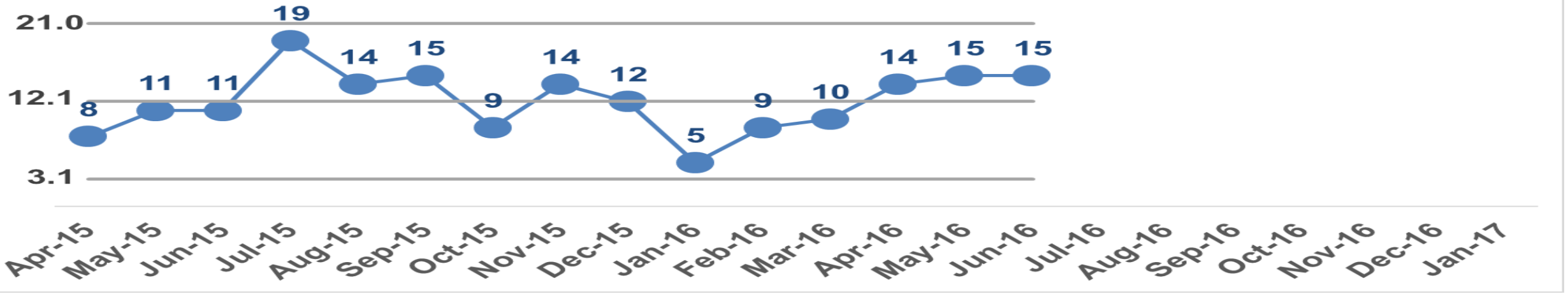

En endringside er nå implementert.
Ved hvilket punkt vil du evt være sikker på forbedring?

Eksempel oppfølging av antall alvorlige hendelser

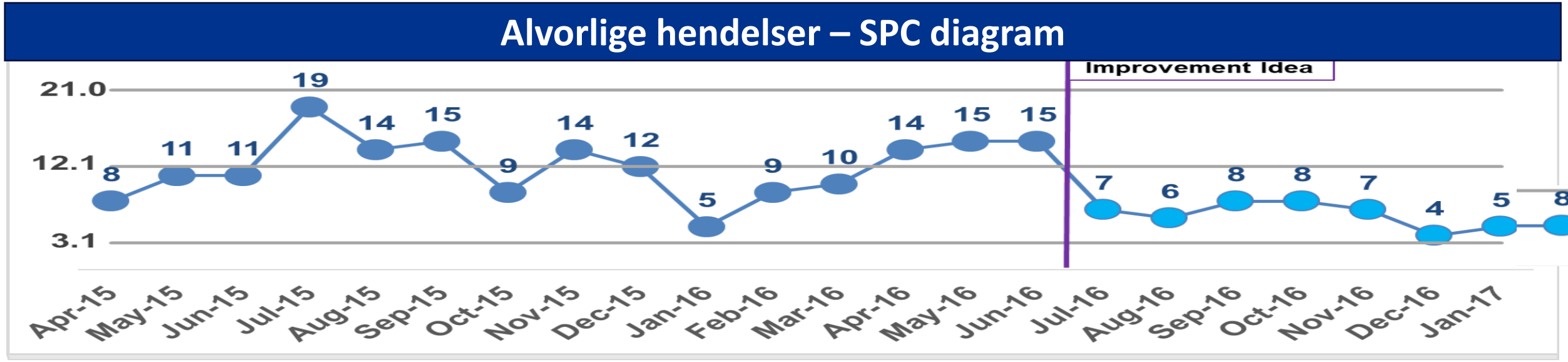

Etter åtte måneder med lave tall?

Hvorfor tenker de fleste at 6-8 «krone» etter hverandre ikke er tilfeldig?

2

25% sannsynlighet for
2 «krone» på rad

(1 av 4)

4

6,3% sannsynlighet for
4 «krone» på rad

(1 av 16)

6

1,6% sannsynlighet for
6 «krone» på rad

(1 av 64)

7

0,8% sannsynlighet for
7 «krone» på rad

(1 av 128)

8

0,3 % sannsynlighet for
8 «krone» på rad

(1 av 256)

Seks til åtte punkter kan sees på som et vippepunkt mellom mønstre som kunne ha oppstått tilfeldig og de som svært lite sannsynlig har oppstått tilfeldig.

Variasjon har betydning:

Forventet variasjon (= tilfeldig variasjon)

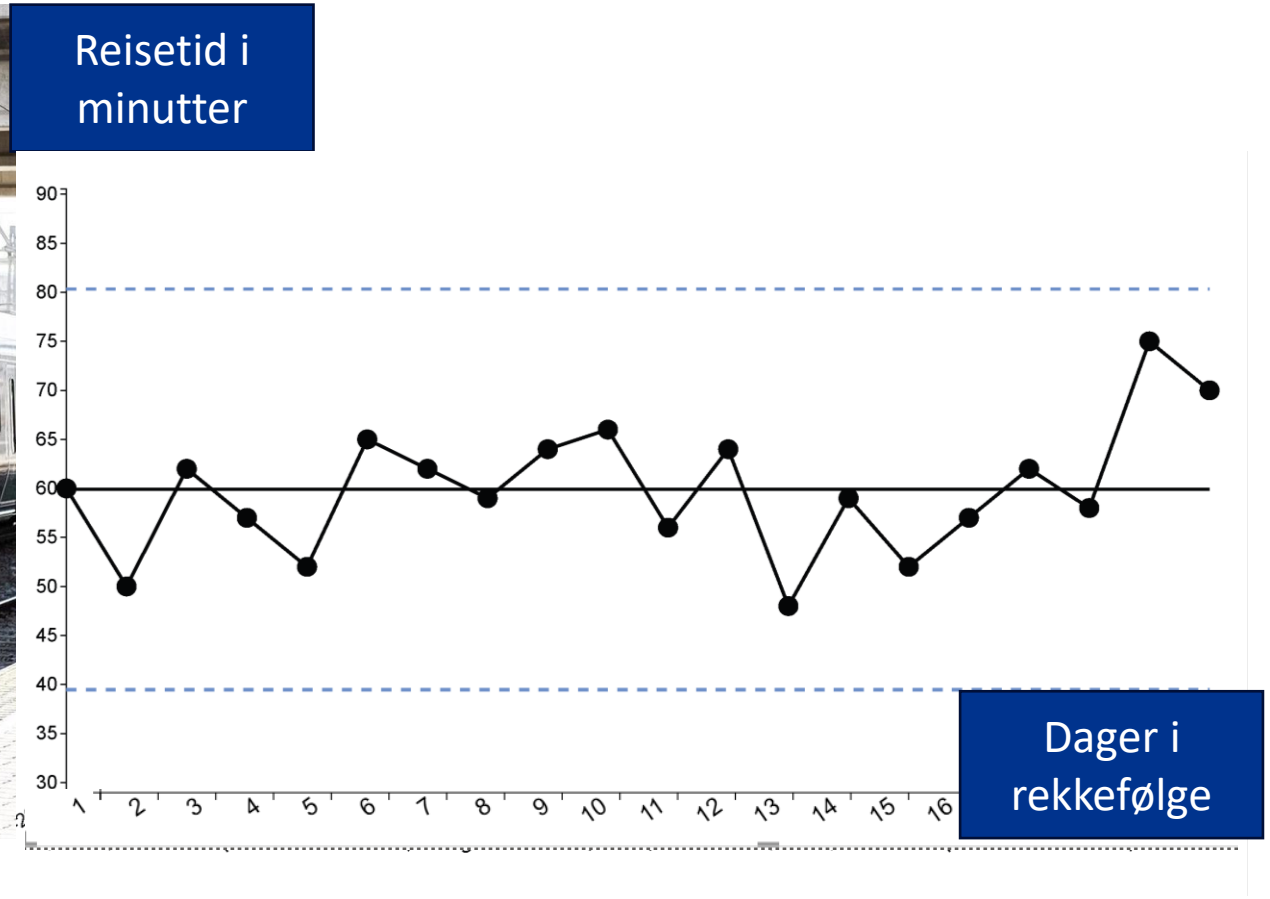

Variasjon har betydning

Uvanlig engangs variasjon (= spesiell variasjon)

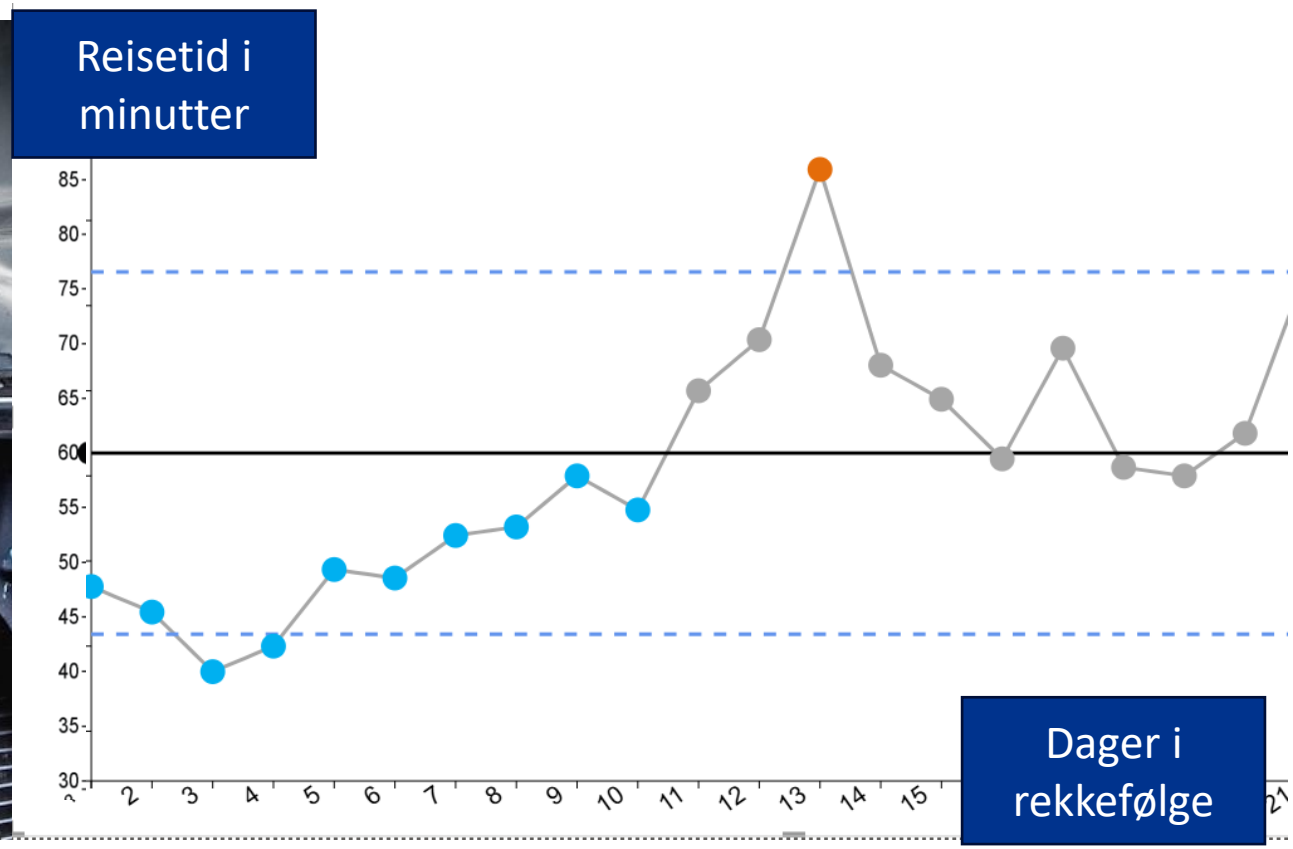

Uvanlig vedvarende variasjon (= spesiell variasjon)

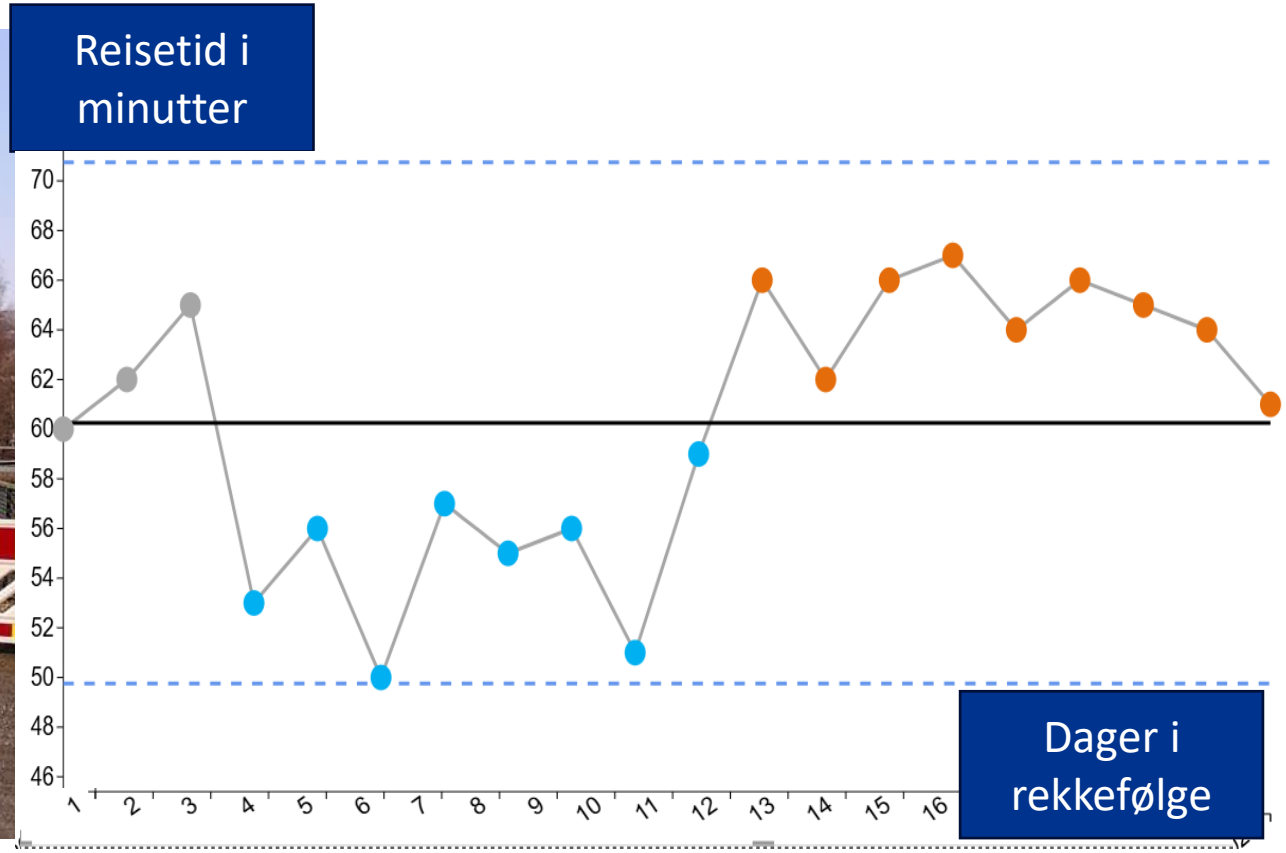

Hva skjer når vi endrer adferd ved å bare sammenligne måling fra ett punkt til et annet?

Et praktisk eksempel fra hverdagen

Middagen klar klokka 18…

Et praktisk eksempel fra hverdagen

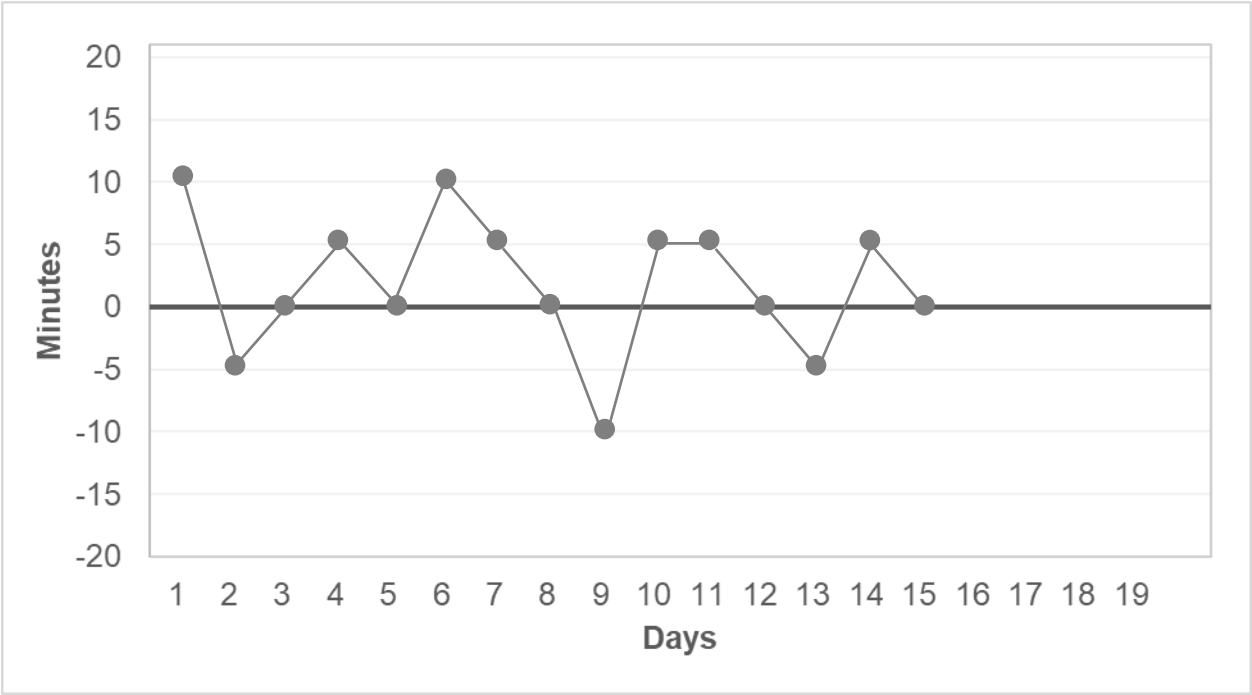

Klokka 18

Middagen står vanligvis klar kl...

Et praktisk eksempel fra hverdagen

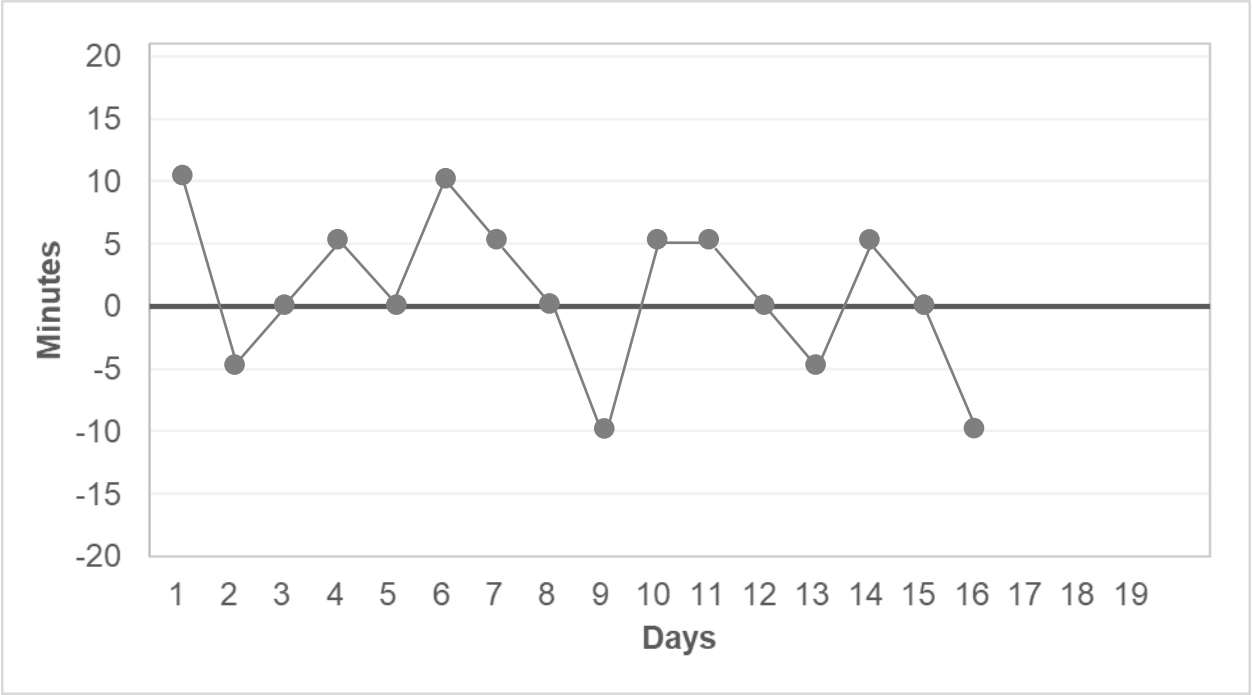

Ektefelle kommer kl 17:50

Hvorfor kommer du 10 minutter tidligere?
Midddagen er ikke klar...

Et praktisk eksempel fra hverdagen

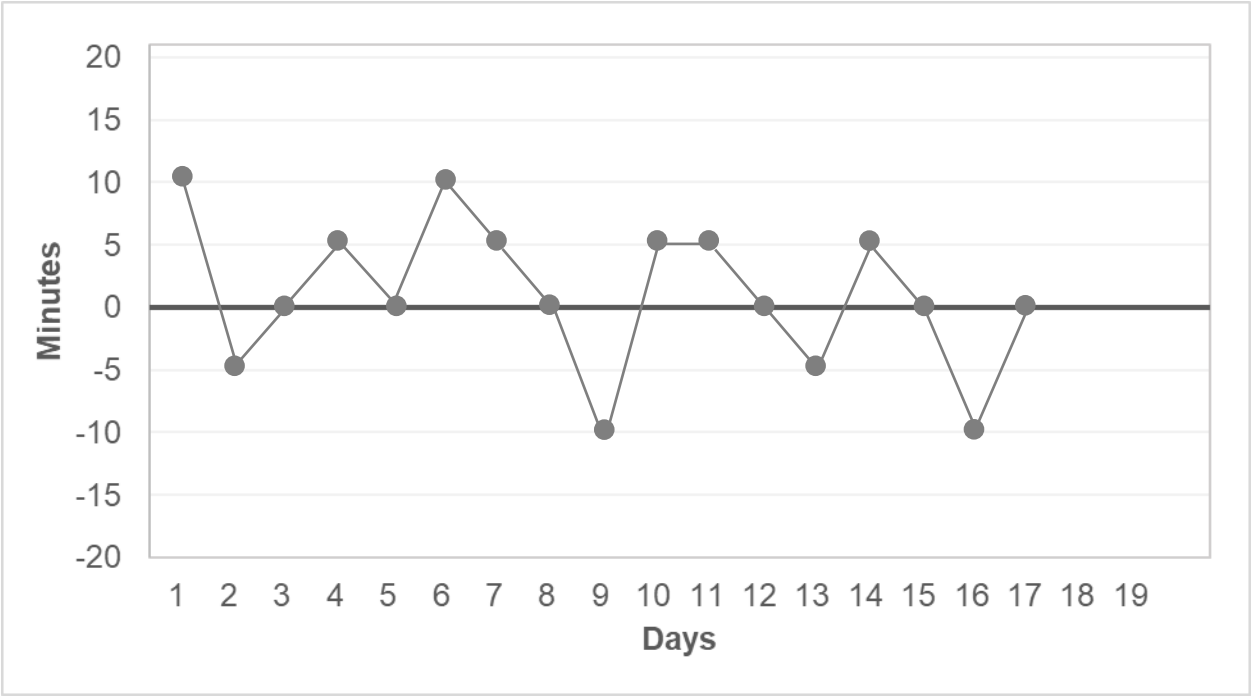

Ektefelle kommer kl.18:00

I går kom du 17:50, hvorfor kommer du kl 18:00 i dag?
Middagen blir kald...

Et praktisk eksempel fra hverdagen

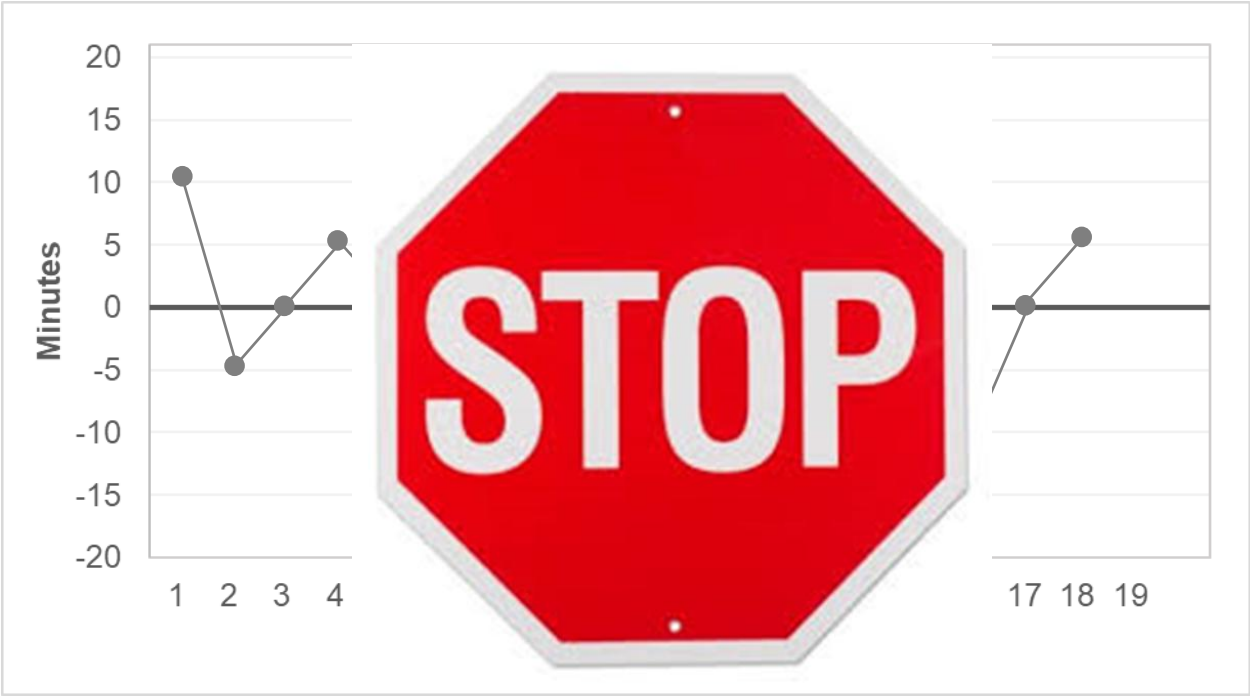

Ektefelle kommer kl 18:05

I går kom du kl 18:00, hvorfor er du forsinket?

Hva kan hjelpe?

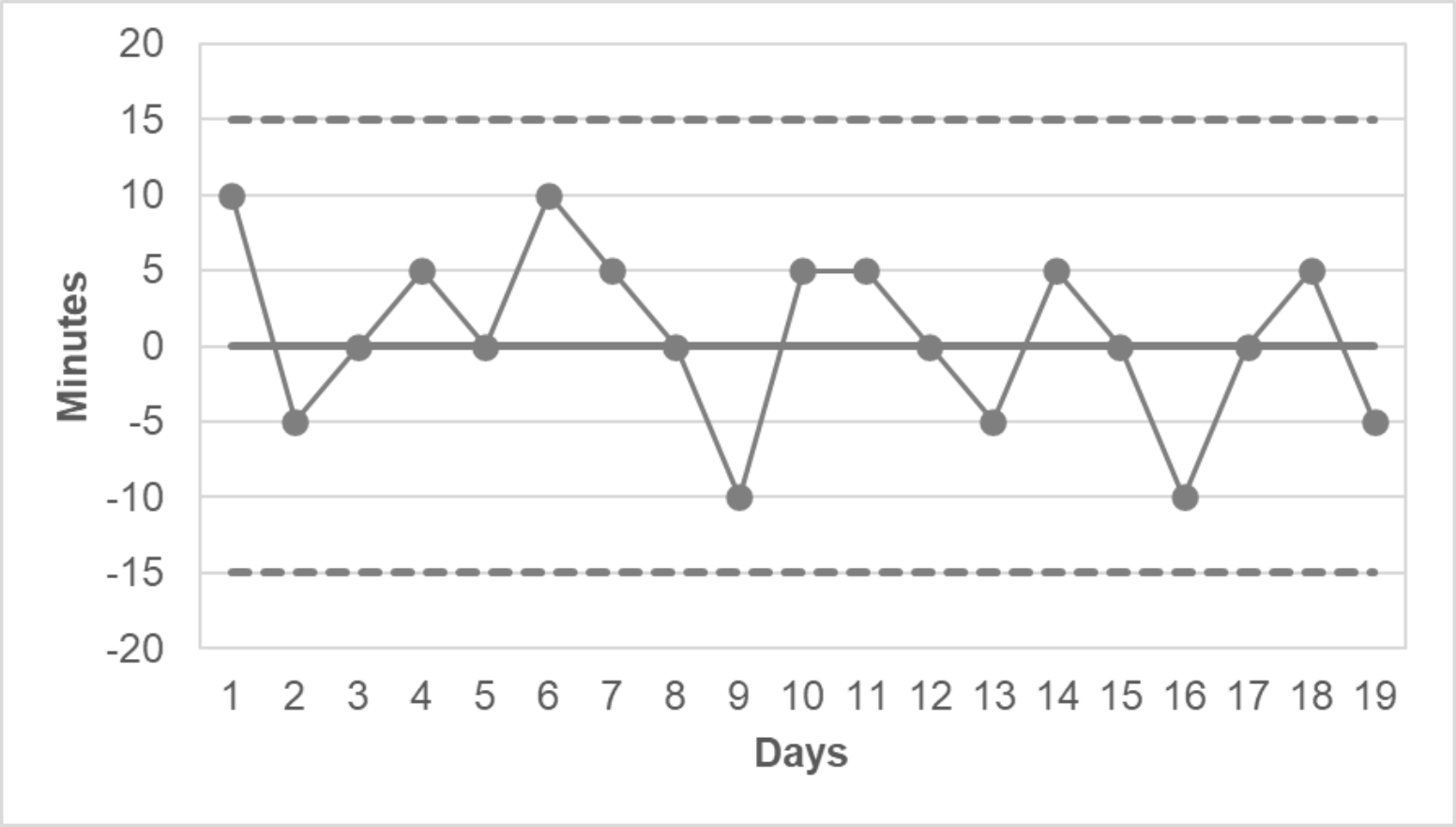

Grense for variasjon

Gjennomsnitt

Grense for variasjon

Glemmer vi å tenke på tilfeldig variasjon?

Ofte observert i helsetjenesten…er du en av dem?

«SPUDDLING» = OVERREAKSJON

- «Spuddling» - handlinger og tiltak som settes i gang basert på små ubetydelige endringer i styringsdata som egentlig bare er normal variasjon og som ikke nødvendigvis indikerer et reelt problem

- Å reagere på hver liten endring kan føre til ineffektivitet og unødvendig bruk av ressurser og det kan til og med gjøre ting verre

Noen som har egne eksempler på «Spuddling»?

Her ble det drevet «Spuddling» på høyt nivå

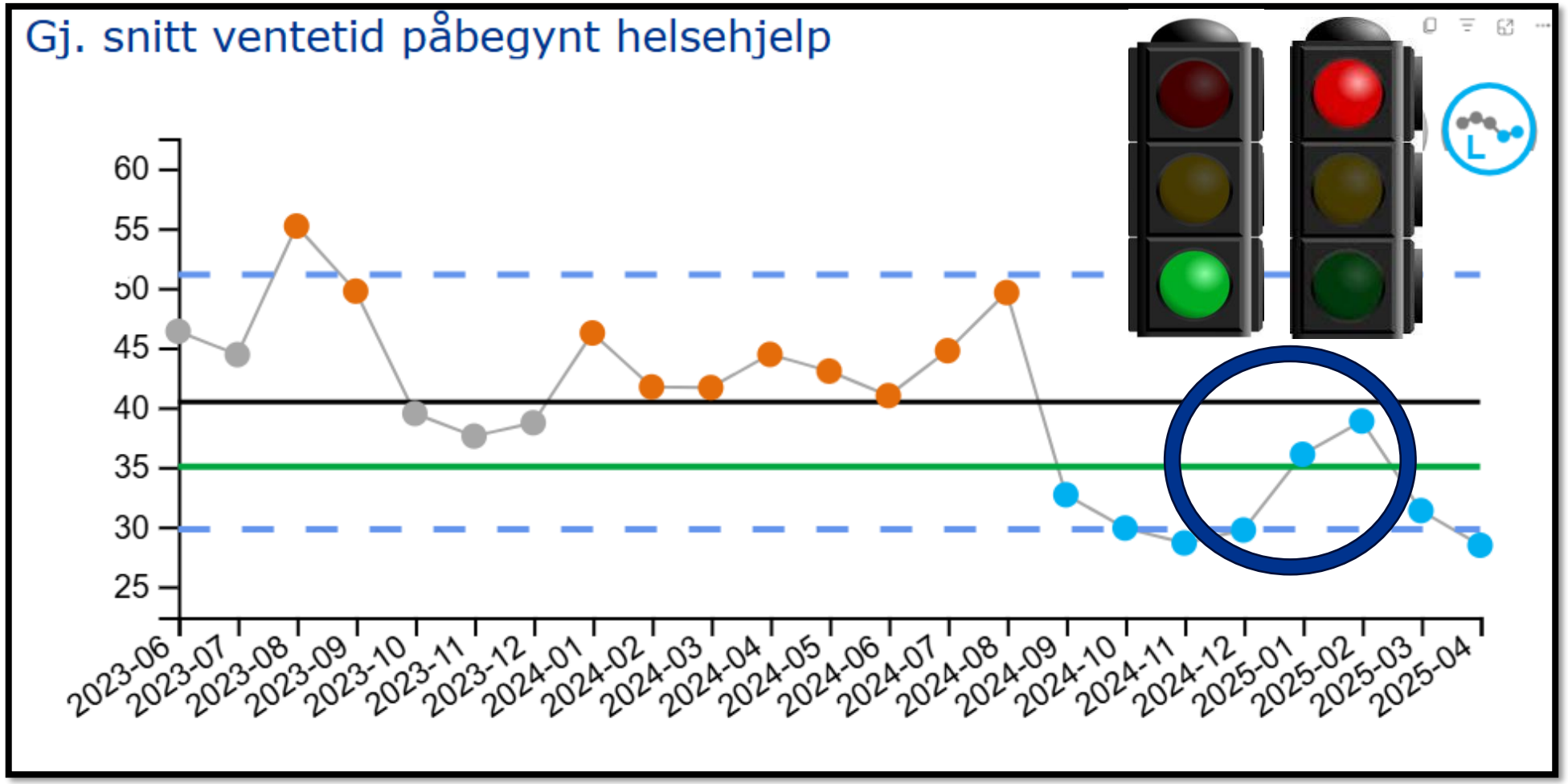

Hvor kommer statistisk prosess kontroll fra?

Walter A. Shewart

Amerikansk fysiker, ingeniør og statistiker (1891-1967)

The father of statistical quality control

The originator of the control chart

Har vi noen norske anbefalinger?

Helsedirektoratet

Søk

Meny

Forsiden

Ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten

Veileder til lov og forskrift

Hva er veileder til lov og forskrift? →

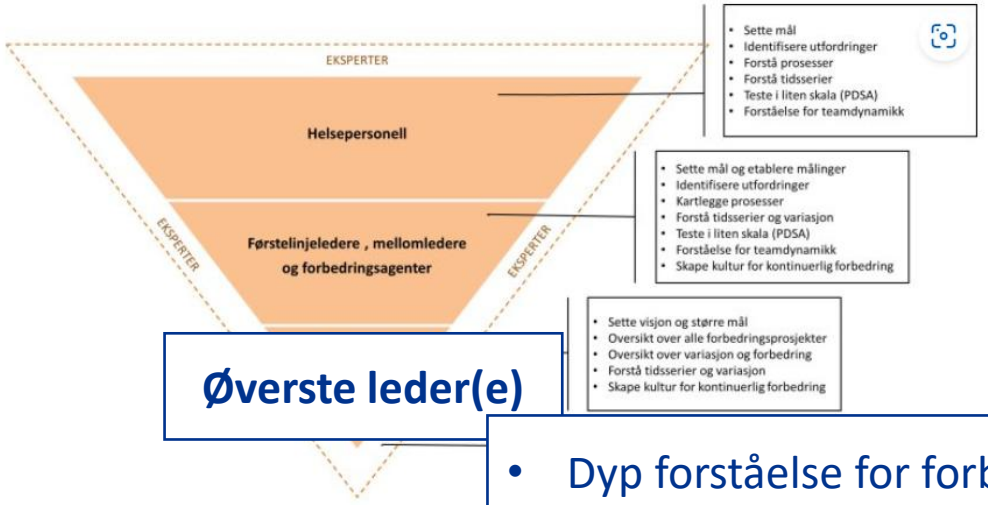

Øverste leder(e)

- Dyp forståelse for forbedringmetodikk
- **Inngående kjennskap til statistisk prosesskontroll**
- Analyse og prioritering av forbedringsprosjekter

Hvordan fremstille og følge med på målinger og resultater

For å kunne evaluere i hvilken grad en virksomhet faktisk gjennomfører oppgaver, tiltak og planer er det **nødvendig å se på data over tid. Styringsinformasjon og data bør derfor i så stor grad som mulig fremstilles og analyseres ved hjelp av tidsserier.**

Statistisk prosesskontroll (SPC): Anatomien til et SPC diagram

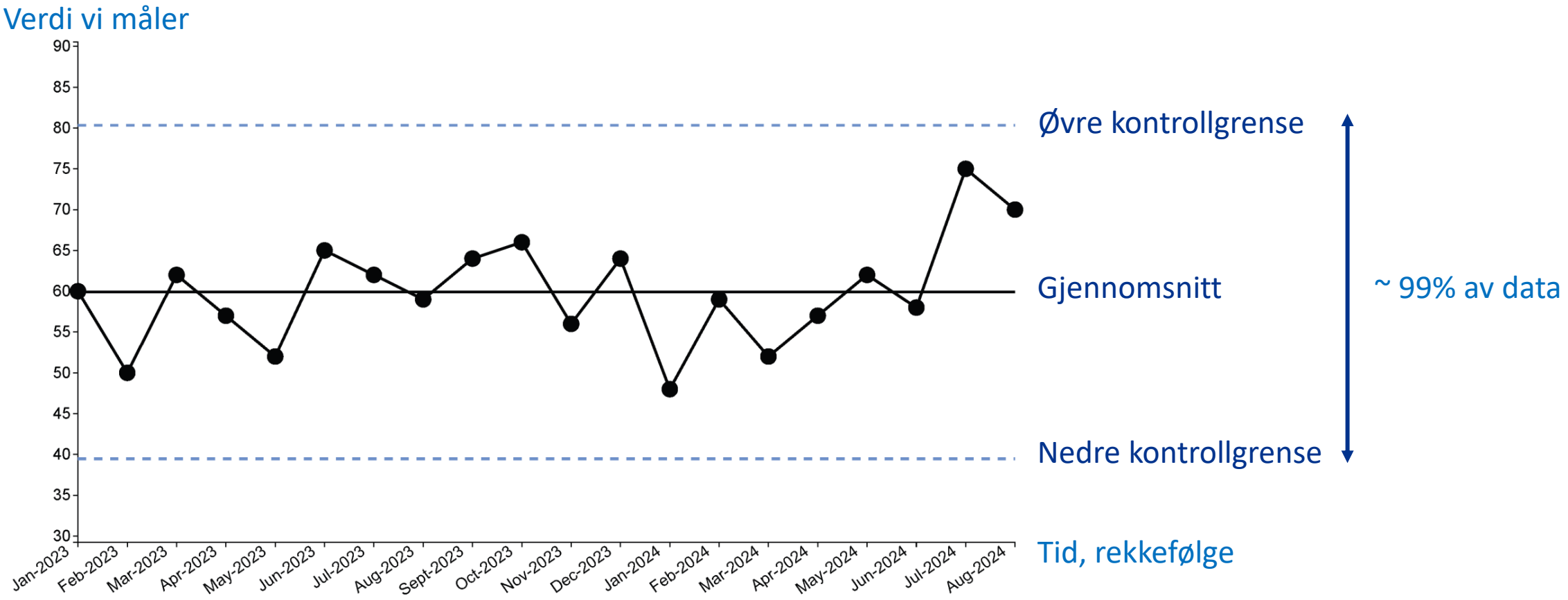

Minst 20 datapunkter er anbefalt for robuste kontrollgrenser og gjennomsnitt

Statistisk spesiell variasjon – trigging av en eller flere tolkningsregler

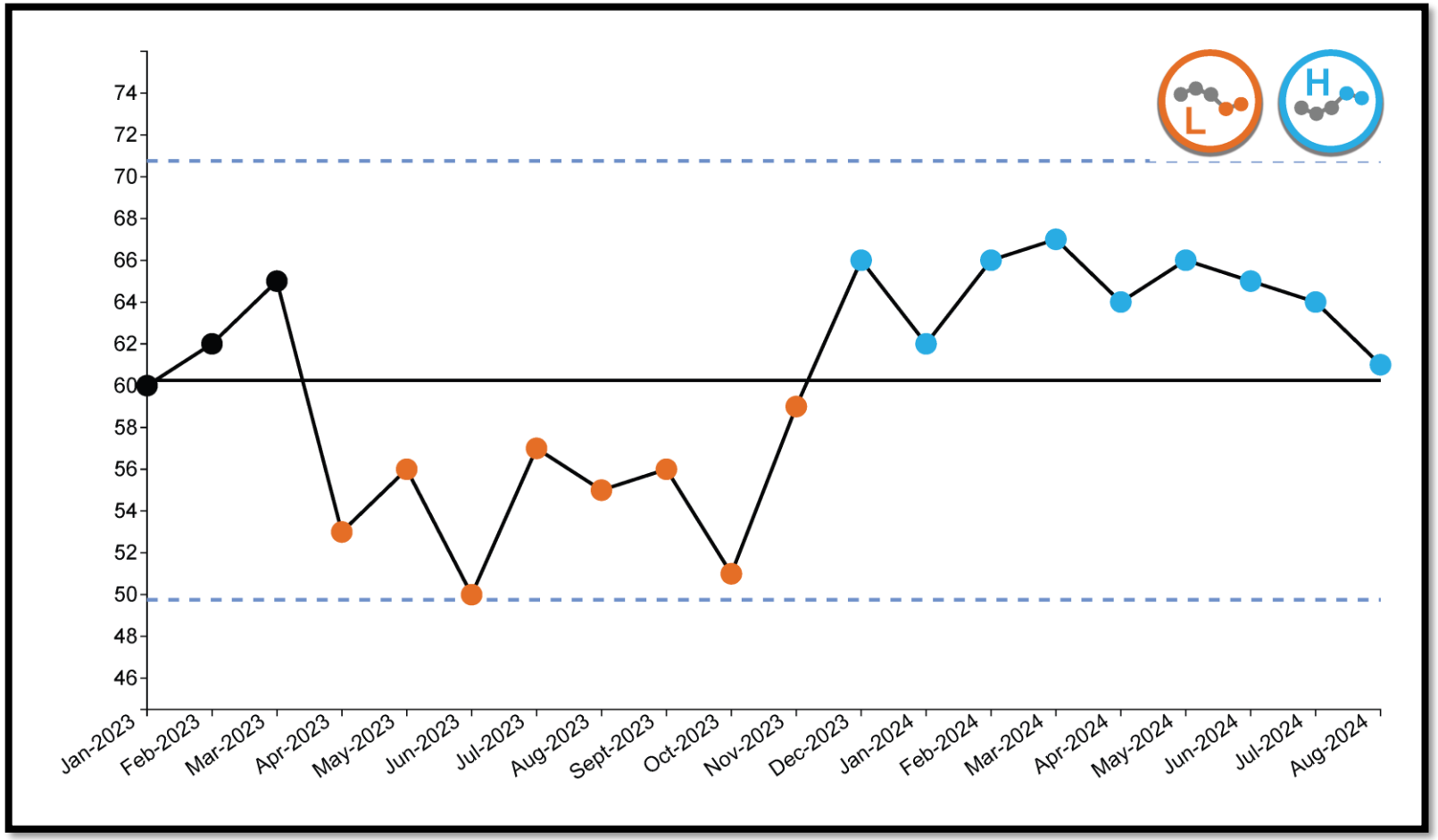

Trigging av en SPC regel forteller deg at noe uvanlig har skjedd.

Dette bør du undersøke nærmere!

Statistisk spesiell variasjon – en tolkningsregel har slått inn, noe uvanlig har skjedd

Tolkningsregler – kan du disse 4 enkle reglene, kan du tolke SPC diagrammer!

Ett enkelt datapunkt over eller under kontrollgrense

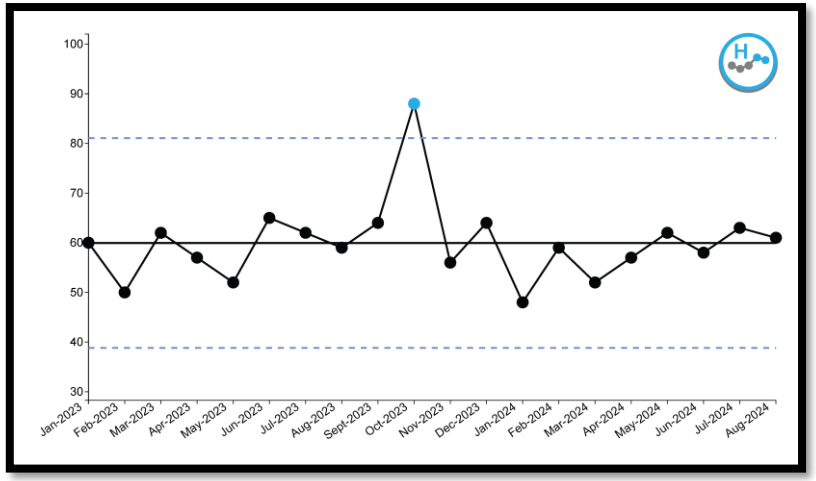

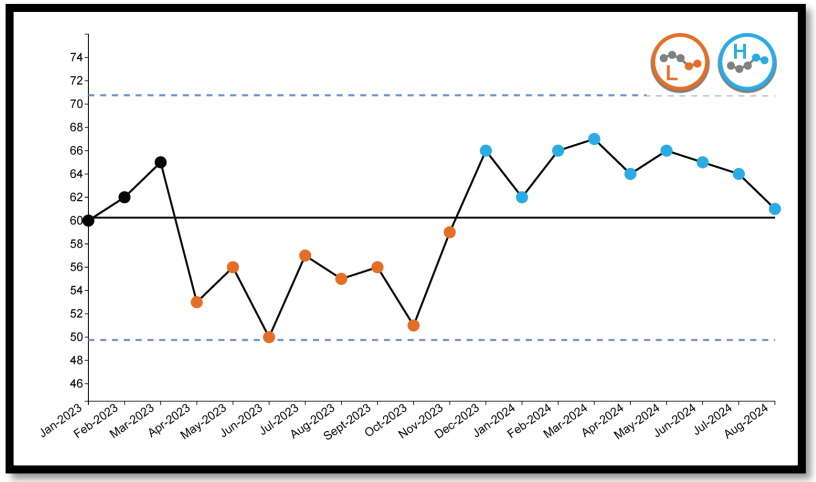

Åtte punkter etter hverandre over eller under gjennomsnittet

Seks datapunkter etter hverandre med stigende eller synkende verdi

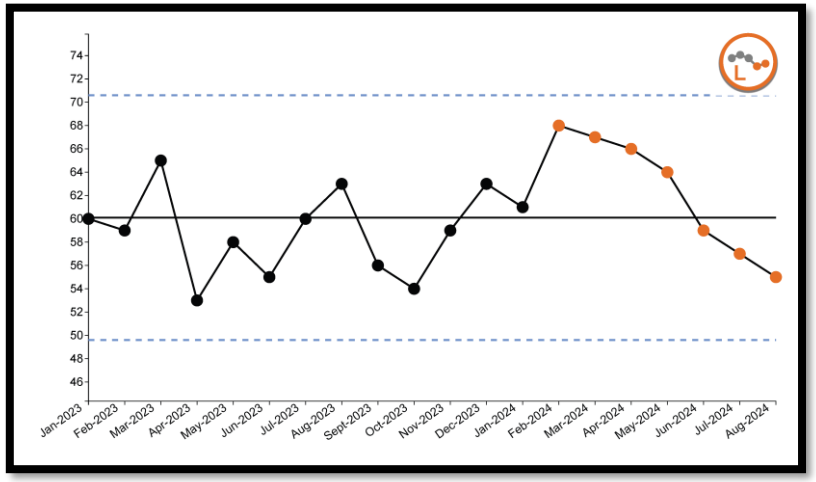

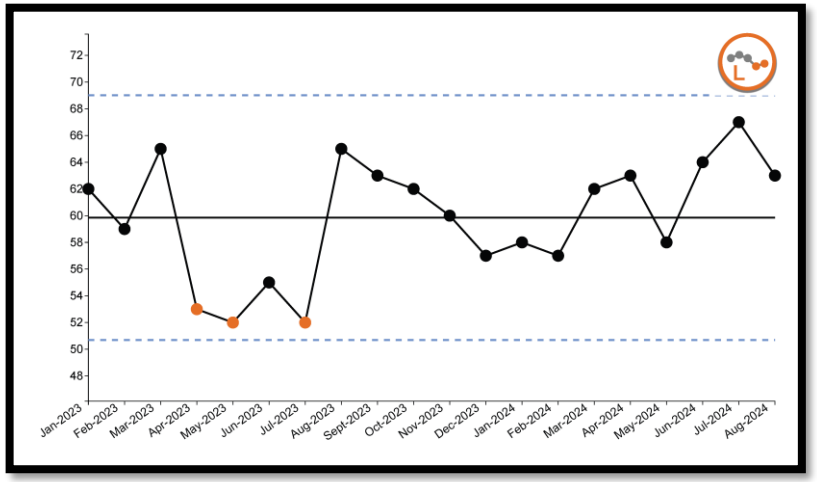

To av tre punkter nær øvre eller nedre kontrollgrense

Statistisk tilfeldig variasjon = ingen trigging av tolkningsregler

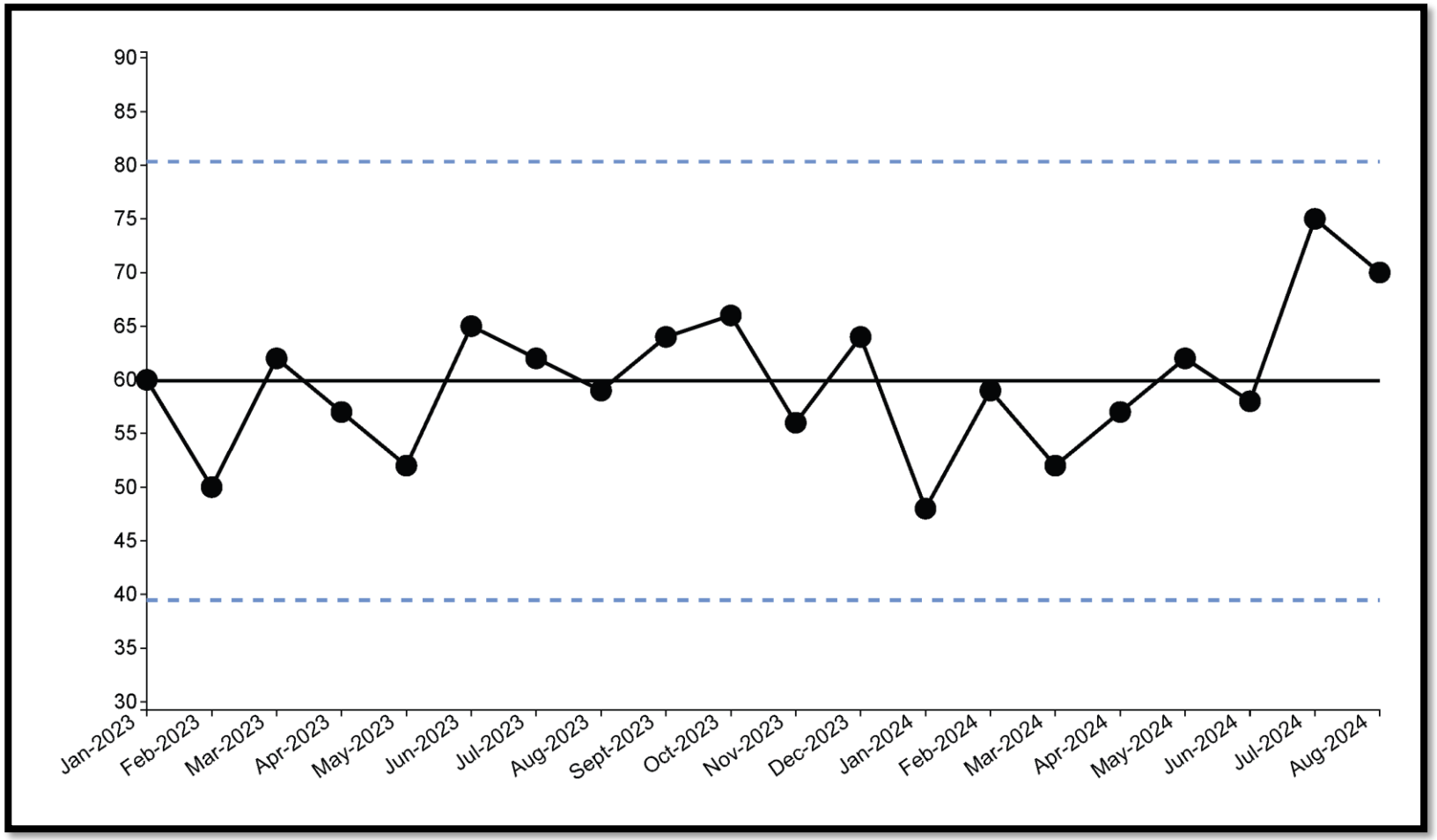

Det svinger litt opp og ned
Ikke noe uvanlig har skjedd

Slik ser det ut hos oss ved «business as usual»

Vi leverer forventet innen kontrollgrensene

Det betyr IKKE nødvendigvis at alt er i orden…

Vi må alltid tolke dette både statistisk og faglig

SPC for styring i forhold til en mållinje

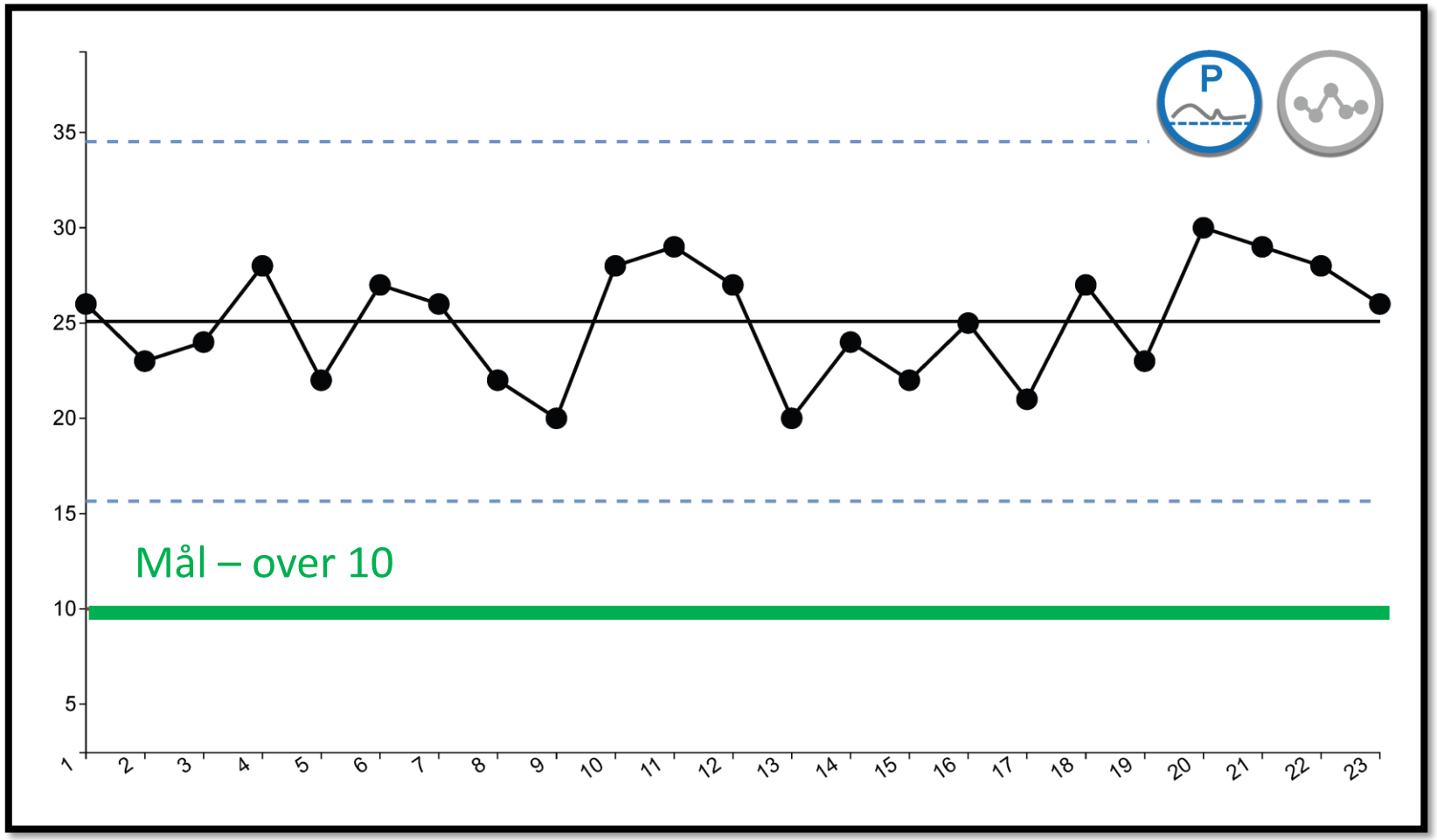

Ingenting uvanlig har skjedd og målet nås på en vedvarende og forutsigbar måte.

«Å gjøre ingenting er også god medisin» (Hippokrates)

SPC for styring i forhold til en mållinje

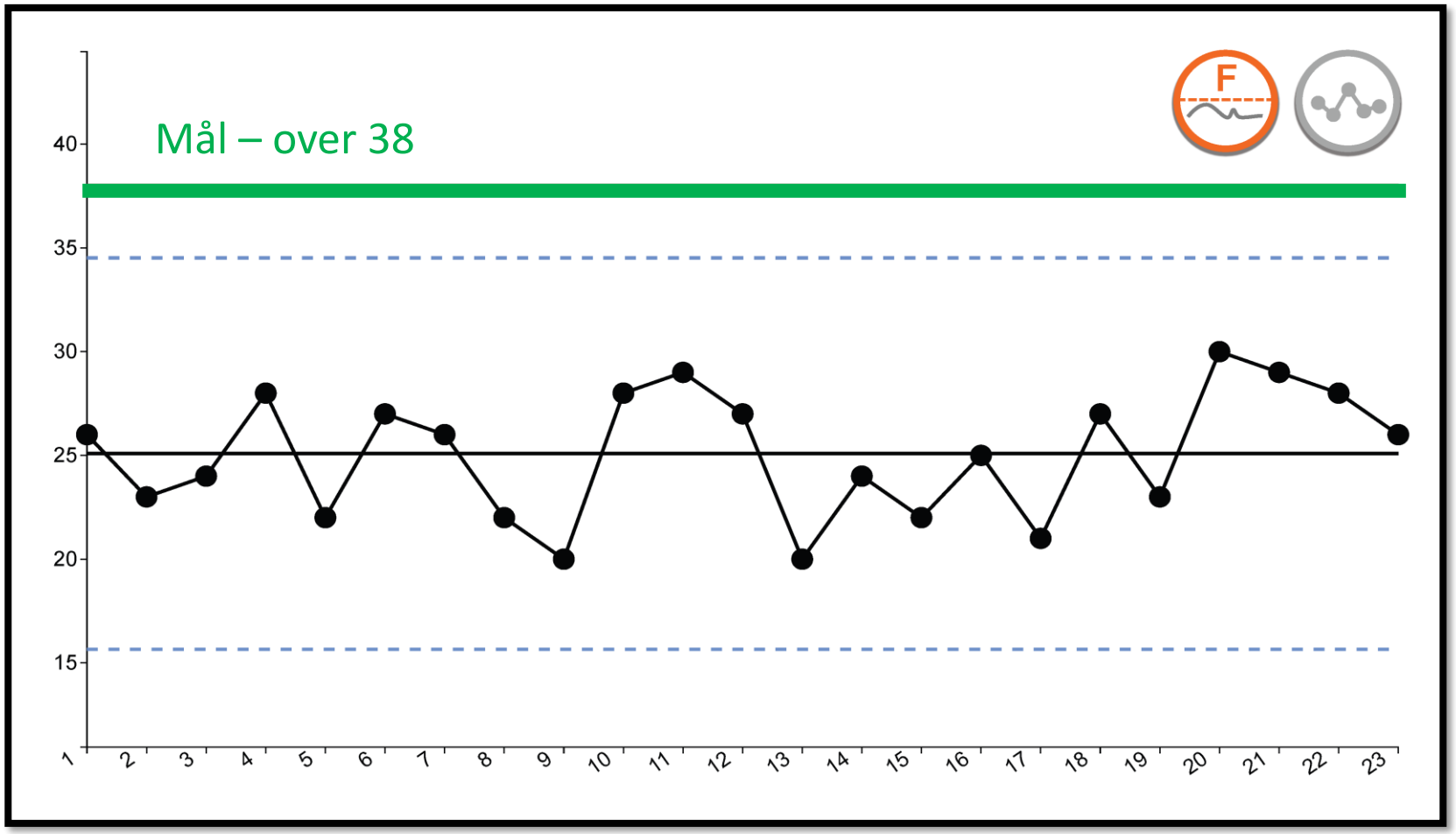

Ingenting uvanlig har skjedd, men vi leverer ikke tjenesten som ønsket.
Tjenesten må redesignes / forbedres

SPC for styring i forhold til en mållinje

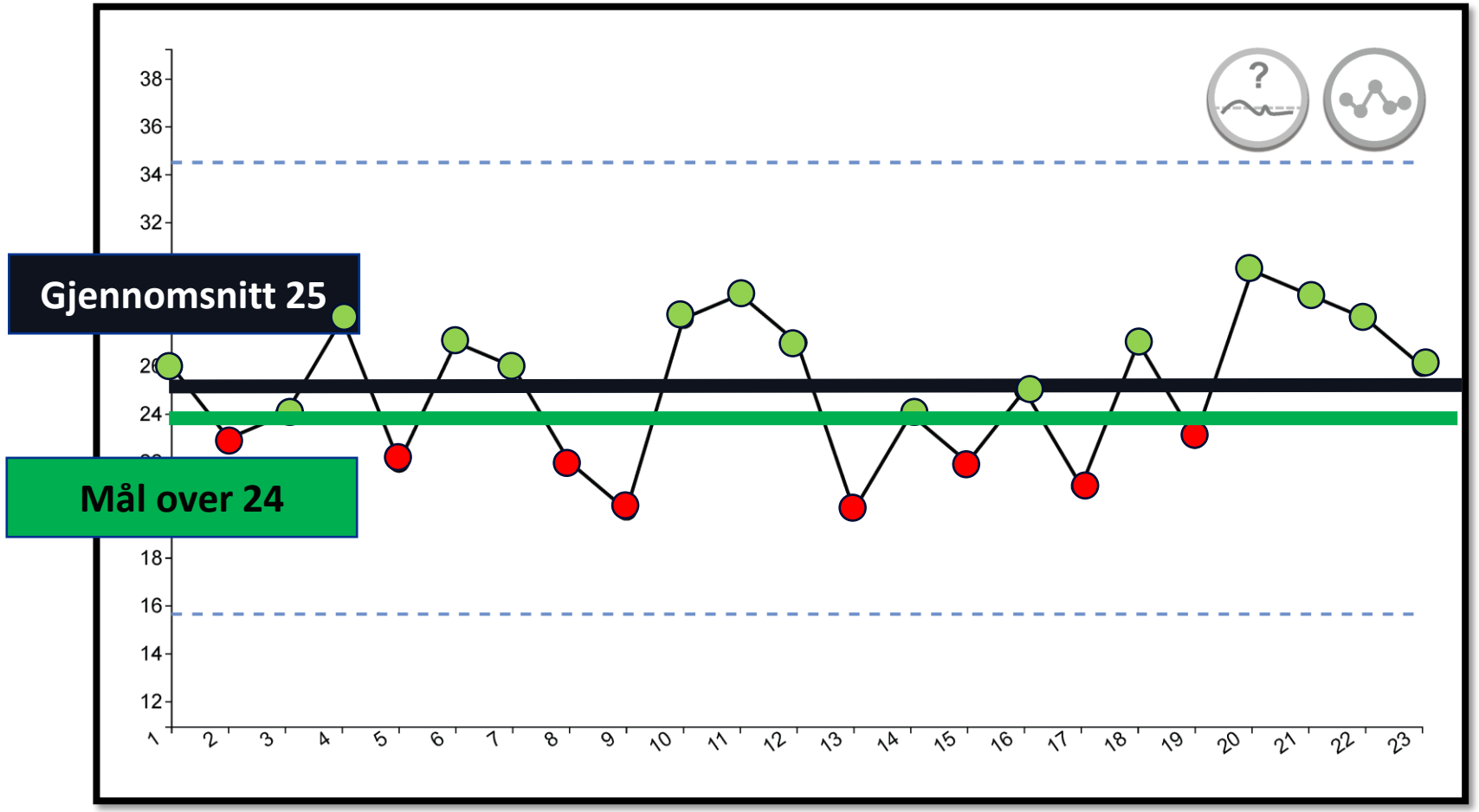

Ingenting uvanlig har skjedd, men målet nås ikke forutsigbart hele tiden.
Tjenesten må redesignes / forbedres

SPC for styring i forhold til en mållinje

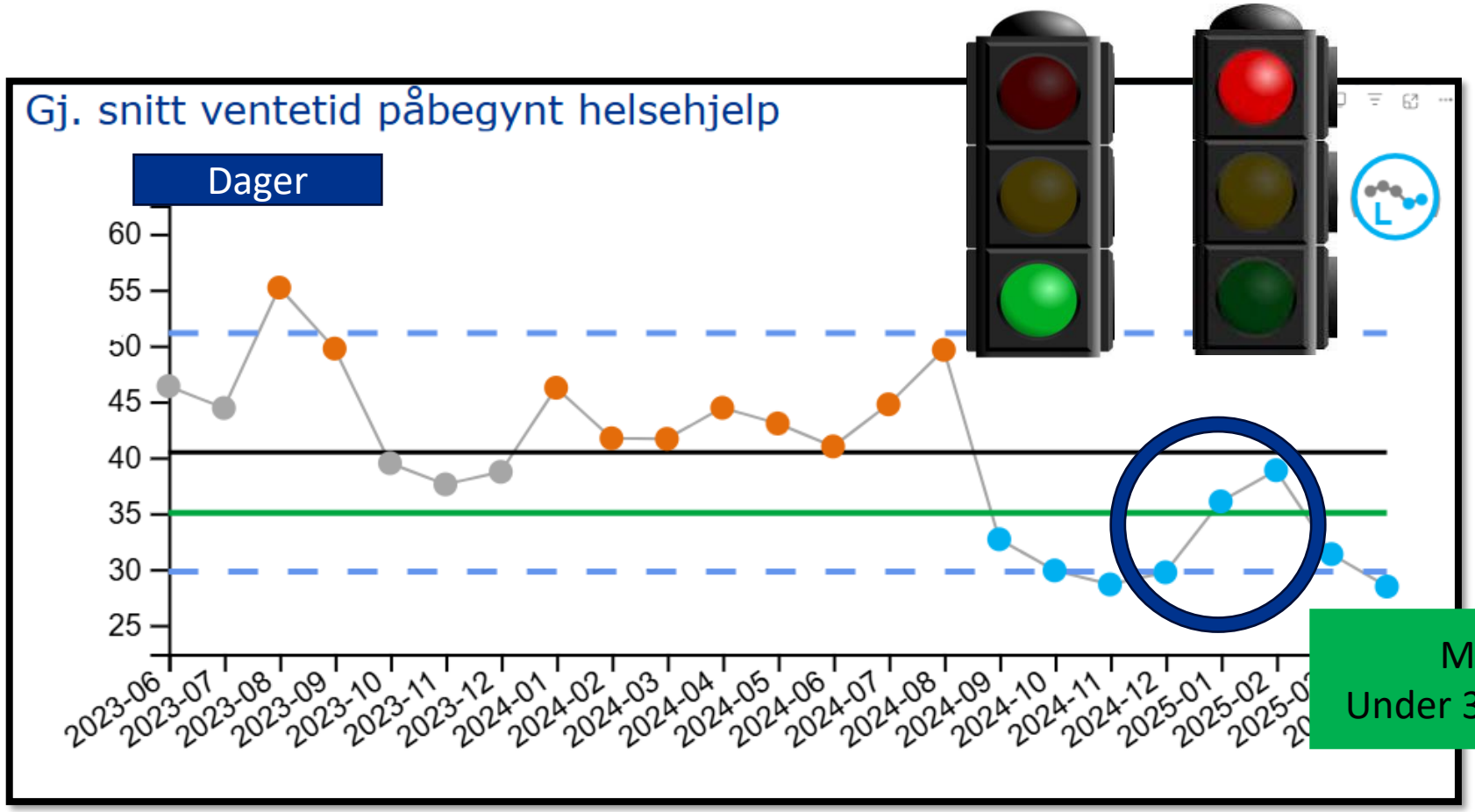

Noe uvanlig har skjedd, har fått forbedring selv om ikke målet nås helt forutsigbart enda. Feire og fortsette det gode arbeidet! Ytterligere forbedring mulig?

Mål:
Under 35 dager

Hva gjør du ved ulik type variasjon

Har endringene gitt forbedring?

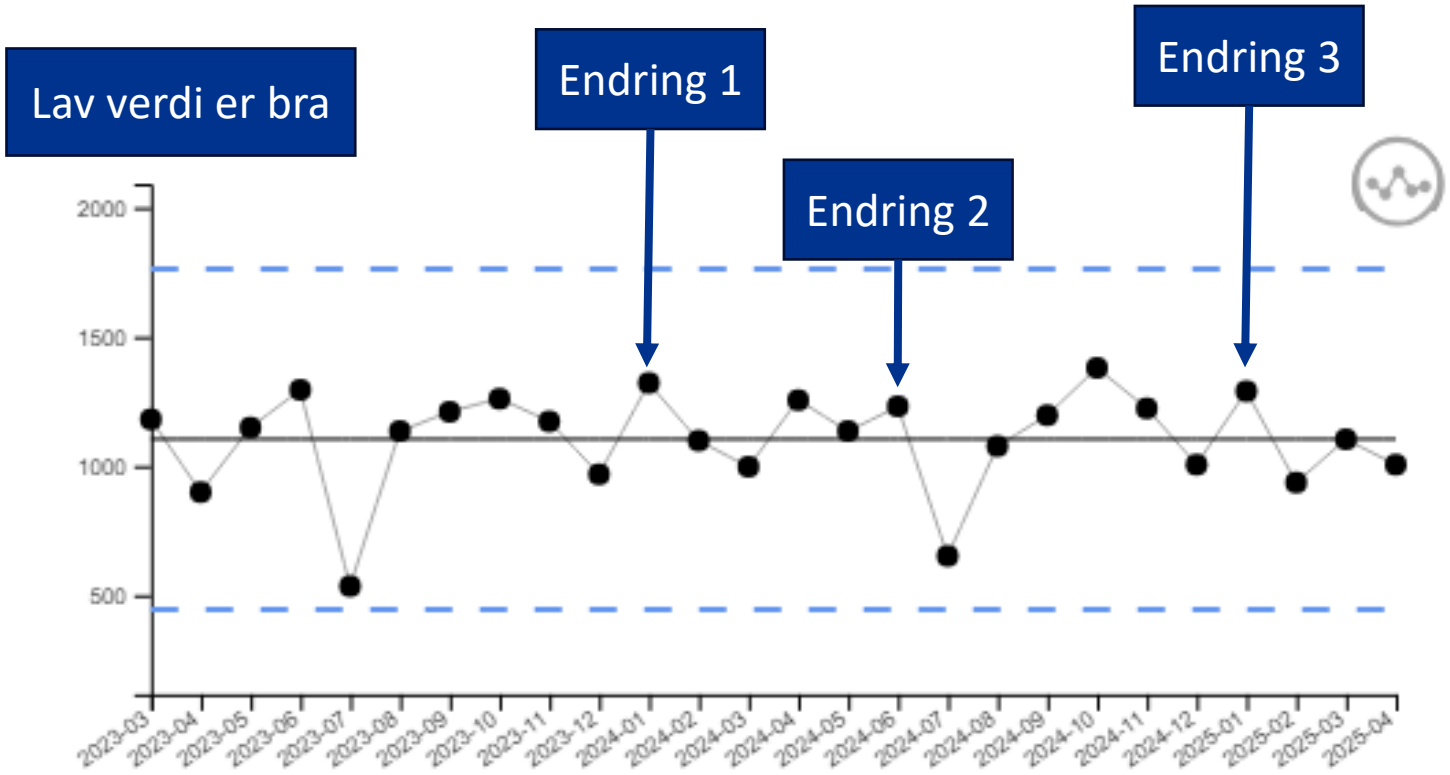

Ingen forbedring har skjedd.

Prøvde vi de riktige endringene?
Har vi implementert dem riktig?
Er det andre forhold vi må tenke på?

Vil du lære mer?

Fortellingen om SPC diagrammet

Hvordan beskrive et SPC diagram

Fremhev spesiell variasjon

- Bekymring
- Forbedring
- Rekalkulering?

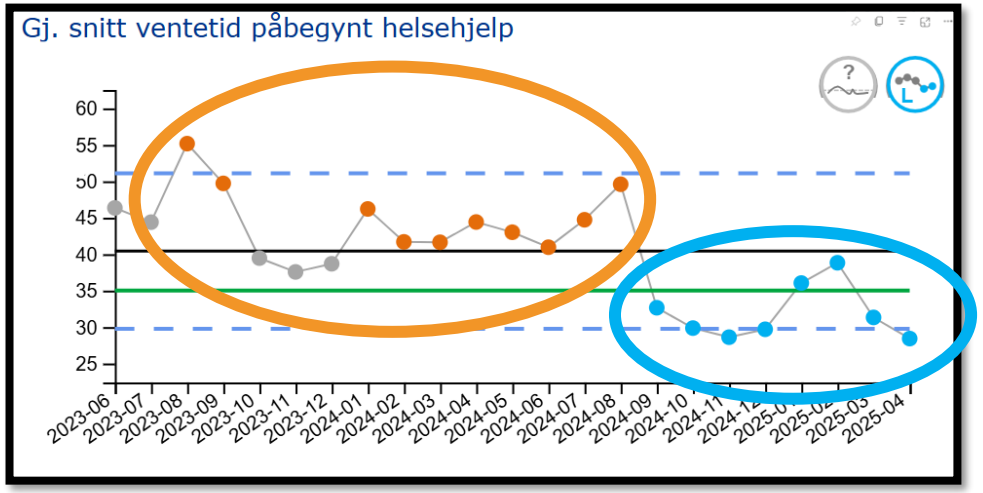

Se på oppsummeringsikonene

Kommentar som støtter data

Det er siden september vist forbedring, men målet nås ikke stabilt og forutsigbart enda. Ytterligere forbedring er nødvendig for å nå målet vedvarende og forutsigbart. Gjennomsnittlig ventetid er nå 40 dager og forventes å variere mellom 30 og 52 dager.

Bruke kombinasjon av relaterte måleindikatorer – lettere å se sammenhenger

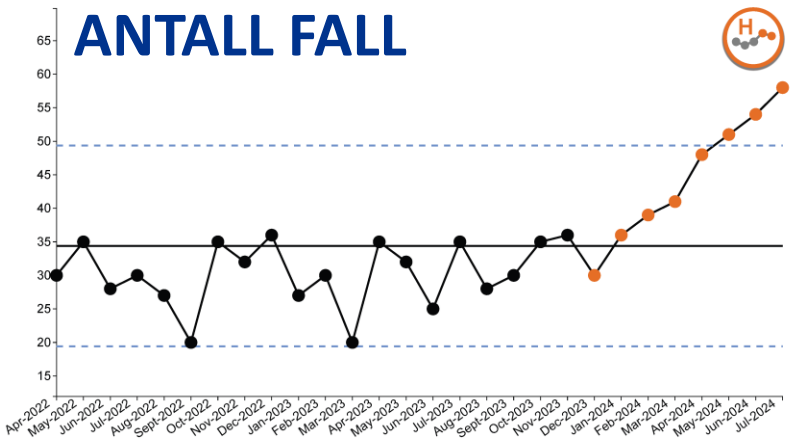

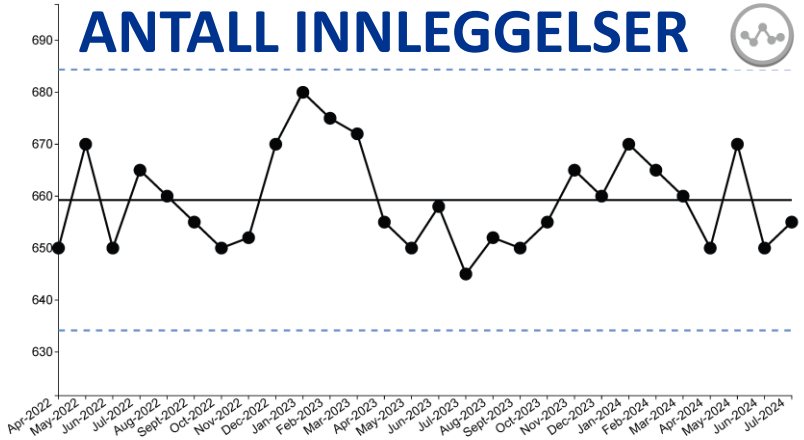

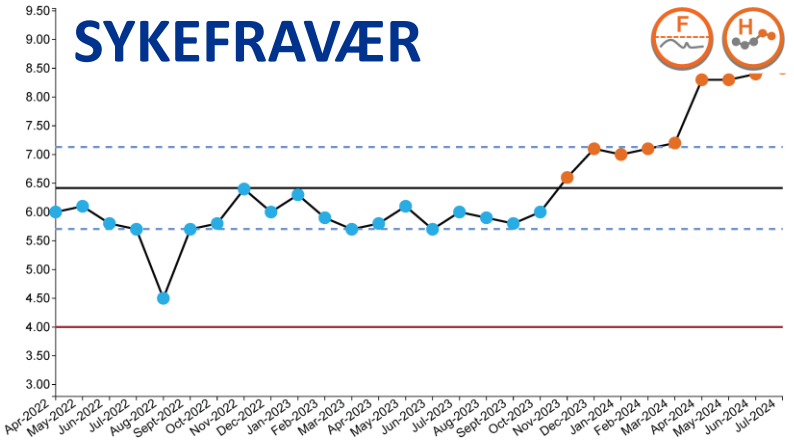

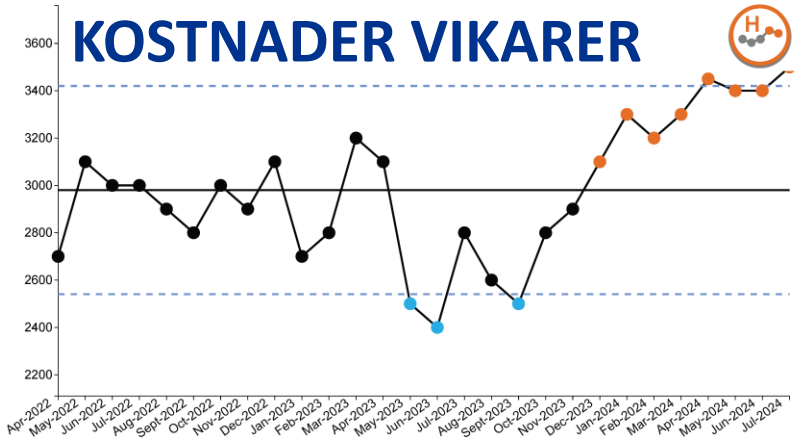

Data for bedre beslutninger

Gi data mening – Webinar serie

Anbefaler at du deltar på **Introduksjon** før du deltar på øvrige webinarer

Introduksjon

Hvor finner jeg nyttige data

Dypere forståelse SPC

Datadrevet samtale og beslutning

Sammenstilling av data og benchmarking

Mål og måltavler

Øvrige webinarer kan du ta i valgfri rekkefølge☺

Tilpasset

Interaktive opplæringshefter: Gi data mening!

[Gi data mening! - Vestre Viken HF]

Opplæring for ledergrupper VVHF

Faktabasert og datadrevet planlegging

- Data for planlegging
- Strukturer, metoder og verktøy for planlegging
- Sette mål
- Prioritering og replanlegging

Faktabasert og datadrevet oppfølging

- Data for oppfølging
- Strukturer, metoder og verktøy for oppfølging
- Prioritering og beslutning for videre undersøkelse

Faktabasert og datadrevet endring og utvikling

- Data for forbedring og utvikling
- Strukturer, metoder og verktøy for forbedring og utvikling
- Oppfølging av forbedrings og utviklingsarbeid

Gi data mening! Ideoverføring fra National Health Service NHS England

Vi er i gang – internettside VVHF om SPC

Gi data mening! - Vestre Viken HF

Ønsker du å lære mer?

Ressurser NHS QR kode

Internett Vestre Viken HF
Interaktive opplæringshefter

Gi ditt løfte

Skriv veldig gjerne i chat hva du tar med deg herfra og hva du skal gjøre der du arbeider

Evaluering av dagens webinar

1. Finn frem mobilen
2. Scann QR-koden
   Enten med kamera eller app
3. Svar på undersøkelsen

Vi blir igjen for innspill og spørsmål☺

Rekk opp hånden hvis du vil gi innspill eller spørre om noe

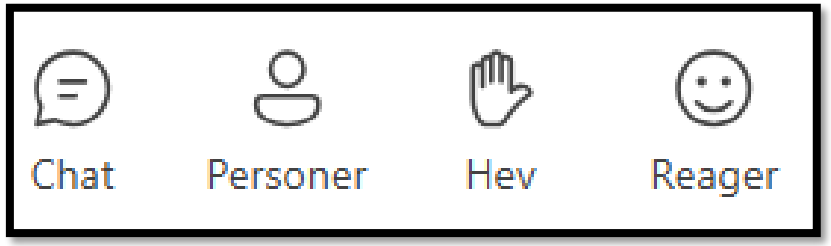

VESTRE VIKEN

kontinuerligforbedring@vestreviken.no

SØRLANDET SYKEHUS

kf@sshf.no